

A tudomány-egyetem klinikája gyógyczélokra elfogadta és használja

A Kolozsvari (Heinrich J.) Asvány- és Gyógyszappangyár B. T. gyártmányait.

Kiváló gyártmányaink: Kénszappan, Kénkátrány-, Kátrány-, Borax, Benzoe-, Creolin-, Lanolin-, Ichtiol-, Fehérkátrány-, Kénes fehérkátrány-, Epe-, Salicyl-, Neutral-gyermekszappan a bőr mindennemű rendellenességei ellen a legnagyobb sikerrel használhatók.

Különlegességünk a Szt.-László-szappan is egyedül tényleg deszficiáló és egyuttal a legideálisabb toletteszappan. Egyedüli gyártói a szab. Asvány-, Hygiea-, Irodaszappanoknak, mely festéket, zsírt, olajat vagy bármilyenemű foltot hideg vízben is azonnal eltávolítanak a kézről. — Kapható minden gyógytárban, drogueriaiban, illatszert-, pipere- és minden jobb fűszerüzletben. — Budapesti vezérképviselő: LISZER LIPÓT, Budapest, V. kerület, Béla-utca 5. szám.

+ Soványság +

Szép telt testidomok a D. Franz Steiner & Co. Berlin szépség-ápoló-üzletében. A szappanok kiválóitól: Paris 1900, Hygiene-kiváltás és Hamburg 1901. 6-8 hét alatt már 30 fontnyi gyarapodást kezdés. Orvosi rend szerint. Szigorúan becsületes. Nem szédít. Szépség-készlettel. Ára kártyákkal 2 kor. 50 fill. Postaiutvány vagy utánvétellel. Szállítja: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész, Budapest, 18. Király-u. 12.

Dr. GÖLIS-féle emésztő-por.

(1857 óta kereskedelmi czikk.)

Étrendi szer, kitűnő hatása van a különösen nehezen emészthető ételek feldolgasára, valamint az általános emésztésre és így a test táplálására és erősítésére is. Naponta kétszer használva, evés után egy kávékanálnyit téve a nyelvre s a szokásos itallal leöblítve, kedvező befolyást gyakorol a hiányos emésztés következtében fellépő jelenségeknél, minők: gyomorégés, nyálkaképződés, székrekedés, aranyeres bántalmak, itesti pangás stb.

Ásványvíz-gyógymódnál mint elő- vagy utókura vagy egyidejűleg a gyógyomóddal kitűnő hatást fejt ki.

Minden doboznak dr. Gölis pecsétjével és a bejegyzett védjeggyel kell lezárva lenni s mindenkor határozottan dr. Gölis-féle emésztő-por kéréndő a vétel alkalmával. 9728

Egy nagy doboz ára 2 kor. 52 fill., kis doboz 1 kor. 68 fill.

Dr. Gölis-féle egyetemes emésztő-por központi szétküldése

Bécs, I., Stefansplatz 6. (Zwettlthof.)

Főraktár: Török József gyógyosztára Budapest, Király-utca 12 és Andrássy-út 26. szám.

Ismét szép vagyok

miután három héten át az ön Alaiska-cremjét és -pudrját használtam. F... Róza.

Ugyanígy fog szólni bármely hölgy, a kinek arczobrő fogykozást mutat, vagy a ki csak konzervatív óhajja arczobrőét és ép ezért nem volna szabad, hogy az Alaiska-crem és -puder egyetlen piperezsztáról hiányozzék.

Lindner Róbert gyógyosz. Alaiska-cremjé a kozmetikum par excellence. Lindner Róbert gyógyosz. Alaiska-pudere

Alaiska-cremjé az arczobrőnek rövid használat után csillogó fehérséget, üdéséget, tisztaságot és kellemet kölcsönöz, szerencsés összetétele folytán az arczobrő minden fogykozóságát megszünteti. u. m.: perszőneket, szepőt, bőrtálat, ránczot stb., fehérré, finomná s lágygyá teszi a kezeket és hasonló szerek közül a következő fötulajdonságok által válik ki: Alaiska-creme nem zsirosít, nem tartalmaz femalkatrészeket, orvosiilag véleményezett, ajánlja és teljesen ártalmatlan. Elsősorú, a legjobb körökből betekinthető. Egyedüli ára K 5 és K 3. Próbátétele K 1.20, hozzá szappan 90 L. piperezszi teszik, miután szalmán elismeréssel a legjobbak közül bizonyít. Egy szőncze pudr ár K 5 és K 3. Próbátétele K 1.20, hozzá szappan 90 L. Szétküldője Lindner Róbert, gyógyosztárs. Wien, XIII/9. Főraktár: Török József gyógyosztárs, Budapest, VI., Király-utca 12 és Andrássy-út 26. 10016 Kitiűntette Párisban, Londonban, Amsterdamban, Bécsben aranyermekkel és rendjelekkel.

VASÁRNAPI UJSÁG

3. SZ. 1904. (51. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ: NAGY MIKLÓS. FŐMUNKATÁRS: MIKSZÁTH KÁLMÁN. BUDAPEST, JANUÁR 17.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Vághátrónál) együtt egész évre 24 korona félévre 12 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 16 korona félévre 8 * A POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világkrónikával) egész évre 10 korona félévre 5 * Külföldi előfizetőkhöz a postaiilag meghatározott viteldíj is csatolandó.

RIMELY KÁROLY BESZTERCZEBÁNYAI PÜSPÖK.

1825-1904.

MAGYAR római kath. püspöki karnak egyik kiváló tagja, dr. Rimely Károly beszterczebányai püspök, néhai Rudolf trónörökös egykori magyar tanítója, jan. 13-án meghalt garam-szentkereszti kastélyában. Rimely Károly mint nagy műveltségű, lelkes, hazafias érzésű főpap tíz évi püspöksége alatt egyházmegyéjében nagyon sokat tett a vallásos élet ápolására, a műveltség fejlesztésére s idegen ajkú hívei közt a magyarság terjesztésére, miután már előbb, mint pozsonyi városi plébános szűkebb körben, de hasonló szellemben és sikerrel működött.

Rimely Károly 1825-ben született Esztergomban. Gimnáziumi tanulmányait szülővárosában kezdte, s mint tizenéves éves ifjú lépett a papnövendékek közé. A teológiát a bécsi Pázmáneumban végezvén, 1848-ban szenteltetett pappá s 1849-ben Budán mint krisztinavárosi káplán nyert alkalmazást, a hol csakhamar a hivatalától felfüggesztett plébános helyettesévé neveztetett ki, s a hol az ostrom alatt lelkesi hivatása teljesítése közben átfúrta a ruháját egy ellenséges golyó.

A forradalom lezajlása után mint tanfelügyelő a bécsi Pázmáneumba került, a honnét 1852-ben Esztergomba jött teologiai tanárnak; 1861-ben ismét a Pázmáneumban találjuk mint aligazgatót s négy év múlva ez intézet igazgatója lett. Ott működése idején egy terjedelmes kötetben megírta latinul az intézet történetét; e művéért a bécsi egyetem tiszteleti tagjai közé sorozta, s egyidejűleg kamarássá nevezte ki a pápa. 1867-ben a pozsonyi társas káptalan kanonoknak választotta meg; 1868-ban pedig élete legfontosabb feladatának teljesítésére nyert megbízást. Neki jutott a földadat, hogy Rudolf trónörökösét nyelvünkbe s irodalmunk szépségeibe avassa s hogy szívében ezen a nyomon a magyar nemzeti szellem iránt szeretetet ébresztszen. E megbiza-

tás elvállalásáról a következőket mondják: A mikor 1867-ben Rudolf trónörökös mellé magyar tanárt kerestek, Pápay István, a kabinetiroda akkori főnöke, a király megbízásából Pozsonyban fölkereste Rimelyt, s kérte, hogy ajánljon valakit erre a fontos állásra. Rimely három napi gondolkozási időt kért, de ennyi idő alatt sem tudott megállapodásra jutni. Három nap múlva újra megjelent nála Pápay s első szava ez volt: «Nos, ki lesz a trónörökös tanítója?» «Zavarban vagyok, — felelte Rimely, — mert igazán nem találtam alkalmas embert.» «Akkor én szerencsésebb voltam, — felelte Pápay, — mert én már találtam.» «Es

ki az?», kérdezte Rimely kíváncsián. «Ön maga.» «Istenem, hogyan taníthatnám én a trónörökösét, a mikor még soha nem tanítottam senkit a magyar nyelvre?» A lelkiismeretes Rimely némi szabadkozás után elvállalta a nehéz, de szép feladatot. Nyolcz évig működött ebben az irányban, a magyar irodalomért lelkesülő, fogékony ifjú trónörökös oldalán, a kit megnyugvással bocsáthatott szárnyára 1876-ban, a kinek azonban nem adta meg a végzet azt, hogy az uralkodóház fényének emelésére s a mi hazánk javára értékesíthette volna mestere üdvös tanait.

Dr. Rimely 1876-ban vált meg a trónörökösötől, a ki királyi atyja megbízásából sajátkezűleg adta át neki az uralkodó elismerése jeléül a Lipót-rend lovagkeresztjét, melyet már 1870-ben a lekéri javadalmas apátság adományozása előzött meg. Bécsből, a hol nemcsak a trónörököslel foglalkozott, hanem Gizella főhercegnőt is bevezette nyelvünkbe és irodalmunkba s a hol e mellett a Theresianumban magyar vizsgálati biztos minőségben tett szolgálatokat: mint lekéri javadalmas apát tért vissza kanonoki stallumára, Pozsonyba.

A pozsonyi kanonokság a csendes visszavonultság nyugalmas napjait jelenti; Rimely tevékeny szellem ott is talált elfoglaltatásra tért. Egyfelől a káptalani levéltárban buvárodott s megírta latin nyelven a pozsonyi káptalan történetét; másfelől pedig a közönség bizalma a vármegyei közélet munkái közé hívta őt. Csakhamar megbízottsági taggá választott és élénk részt vett a munkát végző testületekben tizenkét éven át, mig nem Pozsony város katolikus hitközsége 1889-ben plébánosává választotta, a mely üdvösen betöltött téről 1893-ban a beszterczebányai katolikus egyházmegyéjé élére került.

Rimely aránylag szerény javadalmazású püspökségében is töle telhetőleg gyakorolta a jótékonyt az ezzel, valamint emberszeretettől át-

RIMELY KÁROLY BESZTERCZEBÁNYAI PÜSPÖK.

BUDAPESTI GYÁRAK ÉS CZÉGEK.

Fájós lábakra ajánlja Gerő Adolf készítményeit. Specialista anatomikus alapon készült gyermek-czipőkben. IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz.

Ujdonság borotvákban!

melyek nagy feltűnést keltenek kitűnő minőségűek és olcsó árak folytán. Elismeri és bizonyítja sok számos közönlévl is. Minden meg nem felelő ki lesz oserélve és így minden kockázattal ki van zárva és a siker biztos. Tessék egy próbamegrendelést tenni. A borotvák árai: «Angol» borotva darabja 1 frt 20 kr., Transzvali borotva darabja 1 frt 50 kr., «Párisi» borotva darabja 2 frt 50 kr. — Csinos borotvatartó ingyen. 10045

Megrendelési czim: WINKLER és GRAUER. Első magyar «Bur» aczélkasza szétküldési telep Kőbánya 43.

PARÁDI ÜVEGGYÁR RAKTÁRA GÖRÖG ISTVÁN

BUDAPEST, N. ker. Kossuth Lajos utca 15. sz. Nagy választék mindensféle üvegekben. Azzali készletek stb. Igen jutányos árakon.

DAVID KÁROLY ÉS FIA

doboz-papíráru és szab. fémkapocsgyára Budapest, I., Mészáros-utca 38. 10030. Gyár: Papírtányért, bonboniert és jardinet-dobozokat. Sajtott kerek dobozokat, légmentesen elzárható, összehajtható dobozokat pályák, költőgyapot, stb. csomagolására. Híntődobozok, valamint húszott lemez-ösövek tetszés szerinti nagyságban. Teásdobozok 1/4 kgr. tól 10 kgr.-ig, valamint 6, 10 és 20 filléres tea csomagolásához. Szokrányosipke és köpő-ládapapír legújabb szín és kivágásban. Állandó kiállítás a fenti czikkekből a városi iparcarnokban megtekinthető.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zalogkölesön Részv.-társ.

Irodái: VI. ker., Andrássy-út 5. (saját házában) 9787. Befizetett részvénytőke 10 millió korona. Elfogad betéteket takarékbetét könyvecskék és pénztári jegyek ellenében 4%-os kamatozással, valamint folyószámlában (check-számlán). A 10%-os betétkamat-adót az intézet fizeti. Lezártított váltókat, előlegeket nyújt értékpapirokra. VALTOZLETE megbízásból teljesíti mindentéle értékpapírok vételét és eladását a legelőnyösebb feltételek mellett s foglalkozik minden a váltóüzletek keretében tartozó üzletágakkal. Üzleti órák: délután 1/2-ig, délután 1/2-ig. Magyar kir. osztályorsjegyek főelárusító helye IV., Ferenciek-tere 2. szám. Kézi zalogüzletei: IV., Károly-körút 18., IV., Ferenciek-tere és Irányi-u. sarkán, VII., Király-u. 57., VIII., József-körút 2., Üllői-út 6. sz.

WACHTL ES TARSA

fényképészeti czikkek raktára 9668. BUDAPEST, IV., Eskü-út 6 (Klotild főh. palota). Telefon. — Arjegyzék ingyen és bérmentve.

KIRNER JÓZSEF

cs. és kir. udv. puskaműves, az olasz király Ö Felségének udvari szállítója, BUDAPESTEN raktára: IV., Bécsi-utca 2., gyára: Róza-utca 7. Dúszar, ellátott raktár legújabb szerkezetű kettős vadász-ígyverekből, golyóígyverek, amerikai Winchester seretes ismétlő ígyverek, forgópisztolyok, szalonígyverek és pisztolyok, töltények és vadász-szerekből, melyek jószágért kezeskedik. (Alapított 1808. évben.)

Brüner Testvérek

BUDAPEST, 10092. Koronaherczeg-u. 3 sz. Légszeszsluzster, villamossluzster petroleumlámpák dús választéka. Salonpetroleum, valódi Császárolaj csak I. rendű bérmentve házhoz küldetik.

hatott érzületével, igaz vallásosságával s szigorú kötelességteljesítésével nagy mértékben megnyerte hívei szeretetét. Szépen nyilvánult ez 1898-ban, mikor áldozópapságának ötvenedik évfordulóját ünnepelte; egyházmegyéje ekkor nagy ünnepélyességgel fejezte ki iránta tiszteletét. A király a Ferencz József rend nagykeresztjével és sajátkezű üdvözlő levéllel tüntette ki, majd csakhamar valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki, a bécsi egyetem pedig tiszteletbeli doktorai közé avatta.

Áldásos munkássága közepette ragadta el a halál; nagyon sokan vannak, a kik kegyelettel fogják őrizni emlékét.

VIRÁGÉNEK.*

Van egy barna kis lány,
Ezen a világon;
Énnekem nem is lány,
Hanem tündérlátom.

Kacagó szempárját
Ha rám ragyogtatja:
Minden bajomat és
Búmat elaltatja...

Van egy barna kis lány,
Ezen a világon;
Énnekem nem is lány,
Hanem tündérlátom.

Maga a megváltás
Meleg ölelése,
Csókja a menyország
Édes üdvössége!

Borúlj rám, borúlj rám,
Édes menyországom;
Csicseregő madárkám,
Fehér gyöngyvirágom:
— Lelkem kis leányom!

Szabolcska Mihály.

AZ ÉJ.

Az Éj:
Csodás titkokkal teljes és mély.
Arczát belengi sűrű fátyola,
Fején tündöklő csillag-korona,
Sötét szemében lenyűgöző varázslat,
S a vállán omló lágy bársonypalástnak
Redőiből zajként életre kélnek:
Nagy fékevesztett, lázas szenvedélyek,
Színes lepkek: édes, ragyogó álmodok,
És álomúzó lelki furdalások.
Szerelmi csókok, mámorral tele,
Letiprott vágycsók. Könyvek tengere.
Gyilkos, nehéz, fekete bűn-virágok:
Lélektetük halál, megrontás, átok!
Szűz liljomok megváltó illatárja.
Tivornyák, mikben durva mámor járja.
Halálhőrgés, koporsósözögés,
Halk, ébredő gyermekgyöngyöcs.
Buzgó imák, vad istenkáromlások,
Nagy kételyek és nagy megnyugvások...
... Oh mily titkokkal teljes és mély
Az Éj!

Jörgné Draskóczy Ilona.

OROSZORSZÁG ÉS JAPÁN.

Az oroszok előrenyomulását a múlt században, a mikor az még Szibéria áldatlan vidékeire szorított, úgyiszlólván mi sem akadályozta. Egész könnyű szerrel jutottak az Amur és az Usszuri vidékéhez s ennek a messze előre nyult keleti résznek lehető legdélibb pontján Vladivosztozk lett a rengeteg birodalom legfontosabb kikötője a Csendes-óceán partjain. Ez a kikötő azonban télen befagy, nyáron pedig igen megnehezíti a forgalmat a kikötő előtt tepsődő sűrű köd. A Vladivosztoztól északra fekvő vidék gyarmatosításra alig alkalmas, bár elég termé-

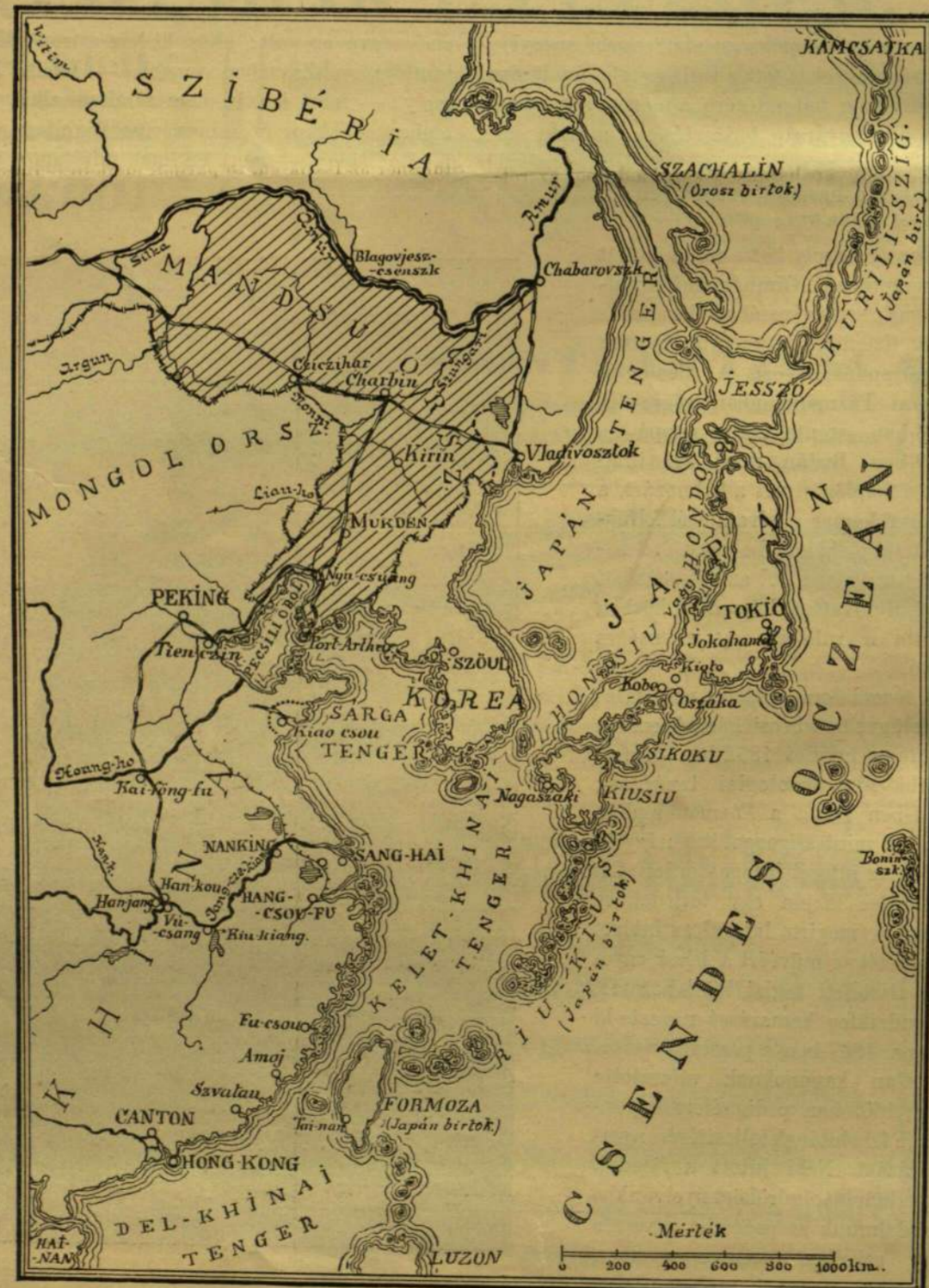
keny és szép vidék, még sem lehet hátterre olyan világgazdaságnak, a milyent Vladivosztoznak kellene biztosítani, hogy a többi kelet-ázsiai nagy kikötővel versenyehessen. Ez az oka annak, hogy az oroszok először Port-Arthurt foglalták el a Liau-tung félszigeten s ezt pompás, modern kikötővé alakították át, mert ennek kikötőjét az egész évben nyitva lehet tartani s mert sokkal jobban belesik az ázsiai vizek forgalmi útjába, mint Vladivosztozk. Ez azonban csak a kezdet volt. A második lépés a nagy szibériai vasút megépítése, a mivel Szibériának termelésre alkalmasabb, sűrűbben gyarmatosítható területei egyszerre közelebb kerültek az óceánhoz. Ez azonban még mindig nem biztosította az újonnan szerzett kikötő forgalmát, a mely csakis úgy lehet igazán eleven és fejlődésre képes, ha közvetlenül mögötte sűrűn lakott, jól művelt terület táplálja a legjobban jövedelmező közeli forgalmat. Ez az oka annak, hogy az oroszok, ügyesen felhasználva a kínai bonyodalmakat, elfoglalták Mandszuországot s úgy befészkeltek ott, hogy alig lehet többé őket onnan kiűzni.

Csak még egy baj van: Korea. Korea mint legáltalában névleg független császárság, belenyúlik félsziget alakjában a kelet-ázsiai vizekbe s beárnyékolja az orosz-mandszuri kikötőket. Valósággal mondhatjuk, hogy árnyékot vet rájuk, mert a koreai nép, egyetértve a japánival, a melyhez régi történelmi kapcsolatok fűzik, a kereskedelmet és forgalmat el tudja venni az orosz kikötők elől. Ha ez a félsziget is az oroszok birtokába kerülhetne, úgy ők urai lennének a kelet-ázsiai vizeknek s új korszak nyílnék az Orosz birodalomra nézve, a mely olyan forma hatással lenne Oroszországra fejlődésére, mint

India meghódítása volt az angolokra nézve. Két gazdag, munkás és sűrűn lakó nép, a japáni és kínai közé beékelve, megáldva olyan kedvező éghajlattal, a melyt az Orosz birodalom területén csak elvétve találunk, felszerelve pompás kikötőkkel: nyitva állna előtte az egész Csendes-óceán kereskedelme, forgalma, a mely felett kétségkívül urrá válhatnék, ismerve az orosz nép kitartását, ügyességét és vállalkozó hajlamát.

De éppen ezt akarja megakadályozni Japán. Japán volna hivatva arra, hogy a kelet-ázsiai vizeken az angol szerepét vigye s ime, ha most az orosz kiszabadul az ő hóba temetkezett szárazföldi birodalmából a nyílt óceán partjaira, vitássá fogja tenni Japán jövőjét. Óriási történelmi jelentősége van ennek a kérdésnek. A mai politikai állapotok mellett ez az egyetlen hely, a hol az orosz nyílt tengerhez juthat. Ha ezt is elzárják előle, úgy sokára vissza van vetve a birodalom fejlődése. Japánra nézve meg úgy látszik, egyenesen életkérdés ez, a mi előbb vagy utóbb döntésre kerül.

Tekintsünk végig a versengés színterén. A rengeteg Kínai birodalom 425 milliónyi népe, a mely a legnépesebb rétegekig át meg át van hatva a miénktől különböző, de azért szintén igen magas kultúrával, — a jövő világtörténelem egyik leghatalmasabb tényezője. Hosszú tengerpartján a legkülönbözőbb vidékek érintkeznek az óceánnal. Peking és Tien-czin vidékén a gabonatermelő észak-kínai viheti ki az éles búzáját, ma még megbecsülhetetlen, de szinte kifogyhatatlan mennyiségű kőszénét. Délén, Sang-hai vidékével az egész Jang-cze-kiang völgy, ez az áldott paradicsom, kinyílik a tengerre. A rizs, a selyem, a tea, a gyapot özőnével jut itt a világpiacra. Még délebbre,

JAPÁN ÉS KOREA TÉRKÉPE.

Kanton kikötőjével Dél-Khina lett veszedelmes versenytársa sok termény és sok iparcikk tekintetében úgy a hollandi, mint az angol gyarmatoknak.

Kanton világgazdaságát óriási lépéssel vitte előre a szemben fekvő Hong-kong angol birtok, a mely ma egyike a világ legnagyobb és legforgalmasabb kikötőinek. Sang-hai kereskedelmét az európaiak szintén óriási mértékre emelték. A németek letelepedtek Kiao-csouban s bizonyára óriási mértékben fog itt a kereskedelem fejlődni, mert Kiao-csou rendkívül kedvezően fekszik, a mit már jóval ezelőtt hazája figyelmébe ajánlott Richthofen báró, a németek legnagyobb geográfusa. Az ő ajánlatára történt a foglalás is. San-tung félsziget északi partján az angolok vetették meg lábukat Vei-hai-veiben, a hol szintén gondoskodni fognak a kereskedelem fellendítéséről.

A kínai partok előtt három hosszú sziget-füzéren nyúlik el a Japáni birodalom, Kamcsatkától egészen Formózáig. Igaz, hogy a temérdek sziget közül csak a négy nagy Japáni sziget és Formóza van ma magasra fejlődött forgalom, de ez olyan rohamos léptekkel halad, hogy már egyedül ezért is érdemes Kelet-Ázsiában minden lehető módon összeköttetésekre szert tenni.

Khina és Japán közé aztán benyúlik északról Korea és Mandszuországra. Az előbbi népes, de az utóbbinak legnagyobb része lakatlan, pedig áldott földje, kitűnő éghajlata van, hiszen vadon terem az erdőben a szőlő, óriási arany-mezők terülnek el a hegyek között, s a gyéren települő földművesek munkáját dús aratás jutalmazza.

Alig hihető, hogy Oroszország most, a mikor már-már czélnál van, egyszerre abba hagyja ezt az életbevágó törekvését Japán ellenkezése miatt. El van készülve rá, hogy erőszakkal is keresztül viszi tervét, mert máris nagy sereget vont össze ide, a kelet-ázsiai vizek partjaira. Pánczélos hadihajói is készen állnak mindenre. S ha a tengeren nem sikerülne is meggyőznie Japánt, azt valószínűleg meg tudja akadályozni, hogy a japánok Koreában állandóan urra legyenek.

Ha csakugyan háborúra kerül a dolog, az rettenetes lesz! Ehhez fogható nagy háború a francia-német háború óta nem volt s akár így, akár amúgy dől el, egész Európára óriási jelentősége lesz.

ÁTKELÉS A HÓFUTATAGON.

ALMÁSY GYÖRGY UTAZÁSA BELSŐ-ÁZSIÁBAN.

Egész esendben, szerényen, feltűnés nélkül, de annál nagyobb lelkesedéssel indult Ázsiába a magyar geográfus ez a legújabb kitűnősége. Jól felszerelt expedíciót szervezett, magával vitte dr. Stummer zoologust is. Mondhatjuk, hogy mindent észlelt, a mi útjába akadt; első sorban zoologiai megfigyeléseket tett, de azonkívül nagyon beesek néprajzi és geográfiai feljegyzései is.

Oroszországon, a Kaspi tavon keresztül jutott Almásy a turáni alföldre, túl a Kaspi tavon s eme területet átszelte az új vasut, a mely egész Taszentig szállítja az utasokat; Taszentől postakocsikkal utaztak Vjernyibe, Belső-Ázsia egyik legfontosabb helyére, a melyet az oroszok ügyes és hatalmasan fejlődő ázsiai gyarmatosítása teremtett. Itt a «Hét folyó» tartományában volt az expedíció tanulmányainak igazi színtere. Először az Ili folyó völgyét járták be, vadászgatva, bogarászva, de azt hiszem, geofizikai megfigyelései a sivatag peremének szerkezetét illetően talán még zoologiai eredményeinél is fontosabbak. Azután a Tien-san hófede bérczei közé hatolt be — most már egyedül, mert Stummer az Isszik-kul tó partján maradt. Leírásainak kitűnő voltáról tesz tanúságot az, hogy az utazásáról írt vaskos kötet elolvasása után az ember önkénytelenül is felsóhajt: jaj, de gyönyörű szép vidék lehet az!

A Tien-san Ázsiának egyik legnagyobb hegysege.

ALMÁSY GYÖRGY ÉS KISERETÉNEK OTTHONA A SZYRTEN.

ALMÁSY GYÖRGY BELSŐ-ÁZSIAI UTAZÁSÁBÓL.

* Az itt közölt két vers a temesvári «Arany János-Társaság» január 10-iki nagygyűlésén olvastatott föl.

ÁTKELÉS A MOKACSI KAR-JAIN.

telve szebbnél szebb képekkel és táblákkal, a melyek egyébként Koszkol Jenő rajzművésznök ügyességét is dícsérik.

Mit mondjak azonban a szövegről? Olvassa el, a ki ismerni akarja, hisz minden intelligens magyar embert kell hogy érdekeljen egy ilyen esemény-számba menő dolog. Utazásának élményei is érdekesek, mert az utazónak sok nehézséggel kellett megküzdenie. Ott van pl. a Mokaesy karjain való átkelés, a mit egyik képünk mutat be. Megtámadták őt a kirgizek is, sőt betegség is elővette épen a legelhagyottabb szirteken. Leírásai humorosak, majd mély érzésről tanuskodnak; s nem marad szerző a száraz leírások keretében, hanem gondolatai elcsapongának érdekes összehasonlítások, visszaemlékezések révén olyan gondolatvilágba is, a hova szívesen követi őt mindenki, a ki szereti a természetet s szeret gondolkodni. Talán néha kissé terjengős is, a mi német turista-útleírások hatása lehet, mert az ilyen tőről meszett magyar ember nem barangol annyit az okoskodások terén!

Na, de ezt azért from ám le, hogy épen legyen valami kritikája is a szép munkának. A tudományos fejtegetések megbírálása nem ide tartozik. Ha van itt-amott egy-egy tévedés, az elhomályosodik a műnek azon nagy érdeme mellett, hogy úgy a belső-ázsiai pusztaságokat, mint a Tien-san hegyóriáit, úgy az odaváló népet, különösen a kirgizeket, mint az állatvilágot annyira vonzóan és olyan tökéletesen írja le, hogy erre méltán büszke lehet a magyar geográfiai irodalom. *Cholnoky Jenő.*

A BOEROK MEXIKÓBAN.

A délafrikai háború befejezése után tudvalevőleg a boerok egy része, az engesztelhetetlenek, a kik legyőzetésük után nem akartak angol fenhatóság

alatt élni, elhatározták, hogy kivándorolnak s új hazát keresnek maguknak. Eleinte az északamerikai Egyesült-Államokra gondoltak, különösen Texas államra, de később előnyösebbnek találták Mexikót.

A mexikóiak negyvenezer hektár területet (körülbelül 80 ezer hold) jelölték ki a boer menekültek részére Tamaulipas tartományban s ha ez nem lenne elég, még egyszer annyi föld áll rendelkezésre. A kivándorolni akaró boerok közül kiválasztották a gyarmatosításra legalkalmasabbakat s mindegyiknek annyi földet adnak, a mennyit meg bír művelni. Valamennyien tönkre ment, mindenükből kifosztott emberek s ezért a gyarmatosítást vezető társaság kezdetben nem kíván tőlük semmi néven nevezendő fizetséget. Ingyen szállítják őket a hajón, ingyen adják nekik a szükséges szerzőségeket, az igavonó állatokat s két éven át hitelt kapnak mindent, a mire szükségük van.

Mexikó egy másik vidékén. Csihuahua államban is terveznek ily boer telepítvényt; e vidékre már régebben telepítették az Egyesült-Államokból mormonokat, a kiknek itt igen jól megy a dolguk.

Alapos remény van rá, hogy a tamaulipas-i telepítvény is fel fog virágozni. Ez a terület gazdag a természet mindenféle adományaiban: nagy sóbányái, aszfaltbányái vannak s valószínű, hogy előbb-utóbb petroleum-forrásokra is fognak bukkanni. A talaj földművelésre nagyon alkalmas, egyesek bámulatot eredményeztek értek el. Így például egy ottani földművelő a mult évben több mint kétszáz ezer korona nyereségre tett szert paradicsom-terméséből, melyet a newyorki piacon értékesített.

Különben is Mexikó előtt úgylátszik nagy jövő áll még mezőgazdasági téren. Egyelőre csak a vállalkozó szellem és a tőke hiányzik. Élelmes telepek, a kik a modern mezőgazdaság szívonálán állanak, ha e mellett még elegendő tőkét is tudnak vállalatukhoz mozgósítani, Mexikót a legvirágzóbb államok közé emelhetnék. Már is jelentékeny Mexikó haladása az ipar terén s a kínáló kínések igen erősen foglalkoztatják az Egyesült Államok kapzsiságát. Így tehát nem lehetetlen, hogy a szegény boerok csöbörből vödörbe jutnak: angol fenhatóság alól amerikai fenhatóság alá kerülnek. Remélhetőleg azonban erre még sem fog oly egyhamar rákerülni a sor, vagy ha igen, az amerikaiak ellen nem lesz annyi kifogásuk, mint az angolok ellen, már csak azért sem, mert az előbbiekhöz nem fűződnek oly keserves emlékek s nem éreznek irántuk oly hagyományos gyűlöletet.

KAZAKOK TÁMADÁSA.

ALMÁSY GYÖRGY BELSŐ-ÁZSIAI UTAZÁSÁBÓL.

*A MEGKONFUNDÁLT KISÉRTETEK.

Irta MIKSZÁTH KÁLMÁN.

Öreg mesemondónak, a minő én vagyok, mindenre van már kikomponált története. Mint a patikában a hogy tégelyekben állnak izgató, csillapító szerek, kenőcsök, csöppek, porok köhögés ellen, haspuffadás, göresök ellen, úgy sorakoznak eszemben mindenféle bohókás mesék, mindenféle politikai nyavalyák ellen. Bizony még az obstrukció ellen is akad egy fantasztikus és esodátos, majdnem hihetetlen história, de a magya a legmeztelenebb igazság. Fehér asztalnál el szoktam mondani szűkebb körben, de talán érdemes lesz szélesebb körbe is kivetni.

Az történet ugyanis e napokban, hogy Budán eltemettek egy Korczay Mihály nevű ügyvédet. Halál neme: szívszélhűdés.

Mihelyest ráborítottak koporsójára a göröngyök s elkezdte volna az örök silentiumot, egyszerre felrázta egy hang:

— Mit keres itt kegyelmed az én síromban?
— Ez az én sírom, — fortyant fel dr. Korczay.
— Hogy mer olyat mondani?
— Ma fizette ki feleségem a városnál a sírhely árát, — bizonykodott Korczay, vagyis helyesebben a lelke s még helyesebben a túlvilági énje, — ez a sír tehát az enyém, félre innen atyafi!

— Én már ötszáz éve fekszem itt és nem engedem a jussomat.
— Hát kiesoda ön?
— Én Gergely diák vagyok, a király írnoka.
— Miféle királyé?
— A Zsigmond királyé. És kend kiesoda?
— Dr. Korczay Mihály köz- és váltóügyvéd.
— Nohát takarodjék innét, nekem itt ne szuszogjon.

Kinnach László rajza.

A MINT CZIVAKODNÁNAK A SÍRBA, MEGJELENIK A FÖLDALATTI VILÁG SZELEME.

PÁNCZÉLBA ÖLTÖZÖTT LÁNDZSÁS VITÉZEK KISÉRTÉK EGY CSOMÓ MAGYAR-RUHÁS URAT.

Kinnach László rajza.

— Ohó, — replikázott a holt ügyvéd, — föl-
tétve, de meg nem engedve, hogy a sir eredeti-
leg az öné volt, ez a joga immáron elévült s én
legott beadom a kilakosítás iránti keresetemet
az ördögnek. Sajnos, hogy az ő illetékességi
körébe jutottam; reményem, önnek is ő a gaz-
dája?

— Fájdalom, — sóhajtott fel Gergely diák, —
részt vettem a király megbízásából a szepességi
városok elzálogosításában.

— Szép üzlet lehetett, — irigykedek Korczay.
— Szézt vetettek a purgatoriumba az ördög
keze alá, hogy a haza testéből kiszakítottuk
ezeket a városokat, de remélem, nem örök ideig
tart elkarhozhatásom.

— Hogy-hogy? — kérde Korczay.
— Van tudniillik egy enyhítő körülmény
javamra, én vettem rá a királyt, hogy szakad-
jon el a pápától, IX. Bonifáciustól, — úgy va-
gyok értesülve, hogy egy idő után e miatt az
égbe jutok.

— Hm, ez meglehet; hanem én ezt nem
várom be, menjen ki a helyemről, menjen ki!
— No csak az kellene még.

— Hát majd meglátjuk.
És a mint így czivakodnának a sirban, egy-
szerre csak kénközság és füst közt megjelenik
a földalatti világ szelleme és rájuk rivall:

— Ejnye, ördög adta fajzatai! Hogy mertek
itt lármázni? Miféle szemtelenség ez? Itt az
örök nyugalom van. Itt csendnek kell lenni. És
a csendet is ki kell tartani, mint a lármát, —
Nur aushalten! — szólt a szellem mennydörgő
hangon s eltűnt.

De a két holt nem sokba vette a szellem sza-
vait s újra kezdte a feleselést. A szellem kis-
vártatva újból megjelent.

— Nem fogadtatok szót, gazemberek; mind a
ketten ki fogtok takarodni, vissza az életbe.

Lucifer hazament és rendelé legott a szolgál-
nak, hogy a két halott böcsáttassék vissza az
életbe.

— De ez nem lehet — mondták a segéd-
ördögök.

— Azaz folytatják tovább álmaikban az éle-
tüket, a mi voltaképpen egyre megy, mert hisz
az élet is csak álom, tehát az álom is csak élet.
Menjetek és keltsétek fel őket Gergely diák az
egyik, Korczay ügyvéd a másik. Dixi.

És az ördög-adjutánsok szót fogadtak, azon-
nal intézkedvén a fenforgó ügyben; azaz belop-
ták büntetésül álmaikba a napi életük folyta-
tását.

Hanem hát, mi nem történt, összetévesztet-
ték a conduitlistájukat s Korczay Mihály ügy-
véd a Zsigmond király idejébe, Gergely diák
pedig beleszóppent a mostani napokba. Köz-
igazgatási rendtelenségek denique a pokolban
is vannak.

Korczay ügyvéd újra élt, legalább ő úgy
érezte, hogy él s egy ház előtt találta magát,
egy ismeretlen városban, voltaképpen azon a he-
lyen, a hol minap a guta ütötte meg. Körös-
körül apró ablakos házak álltak tornyokkal és
bástyákkal. De, nini, hisz ez a Duna! Az a hegy
meg a Gellért.

Ment, mendegélt nagy tünődéssel a dolgokon
valahogy a Mátyás-templom felé, midőn külö-
nös menet bontakozott ki szemközti. Páncélba
öltözött lándzsás vitézek kísérték egy esomó
magyar-ruhás urat, nagy zajjal, zsihongással.
Büszke, dazos tartással jöttek ezek, csöröm-
pöltetve lánczaikat. A kopják és fegyverek vidá-
man csillogtak-villogtak a napfényben, de a
lándzsások arca sötét és zordon volt. Elöl egy
nagyszakállú úr lovagolt, kis buzogánnyal a
kezeiben, mellén az ország czimerével, utána

Kinnach László rajza.

TÁVOLABB KÉT FŐUR ÁLLOTT ÉS BESZÉLGETETT.

két skarlát-szín ruhába öltözött magas férfi lép-
delt, mindeik egy-egy bárdot emelve. Hátul
zajongó, sipitkozó, vigyorgó és rémüldöző eső-
cselék, vargák, csizmadia, gyerekek, vénasz-
zonyok, ki átkozódva, ki magyarázva.

Korczay megszólított egy embert, a ki nyers
állati bőrt vitt a vállán.

— Mi történik itt?
Az egykedvűen felelte:
— A király lenyakaztatja őket.
— Lenyakaztatja? Hát mit csináltak?
— Zúgolódtak a kormányzat ellen, ellenkez-
tek, lábatlankodtak, szóval kényelmetlenek a
királynak.

— Ostobaság — nevetett fel Korczay. — Ki
az ott elől a lovon?

— Az a budai várkapitány, Amadé Pál uram.

Kinnach László rajza.

A LÁNDZSÁSOK ARCZA SÖTÉT ÉS ZORDON VOLT.

— Hát az a kettő a bárdal?
— Azok a hóhérok.
— És ez a meglánczolt büszke fejű magyar?
— Héderváry.
— Bolond kend, bátya, hiszen a bánt szemé-
lyesen ösmerem. Most épen Egyiptomba készül,
talán már el is ment.

— Megy ám, de Pilátushoz vacsorára —
felelte az állatbőrös ember sóhajtván. — Pedig
micsoda gazdag ember! Mennyi birtoka van.
Mennyi rétje, malma, vára. Az egész Dunántúl
tele van Kont-birtokkal.

Mintha világhosságot lótt volna be Korczay
fejébe, a «Kont» szóval különös fázékonyosság
futott végig a tagjain s eszébe villant a törté-
nelem, a Garay verse Kontról, a harmincz ne-
mesről, (hiszen szavalta is gyerek korában).
Szent Isten! Miféle látomány ez, a történelemben
visszafelé? Hogy lehet az?

— Ah, a Szent György-térre viszik! — kiáltá
akaratlanul.

— Igen, ott van a vérpad felállitva.
— És a nép megengedi, hogy ez megtörtén-
jék? Hisz ez istentelenség, égre kiáltó gaztelt.

Az állatbőrös ember (nyilván valami mészá-
ros) vállvonogatva bámult az idegenre.

— Hát mit teheszen a király. Ha a király
került volna a Konték kezébe, hát ő veszik a
király fejét, hogy im a Konték kerültek a király
kezébe, a király veszi a Konték fejét. Ez vi-
lágos.

— De ez nem így van, egy jogállamban! Az
égre nem! — kiáltott fel a prókátor.

A mészáros megrázta a bőrt a vállán:

— Látja az úr ezt a bőrt, ezekkel a nagy
szarvakkal? Egy óra előtt még ez ökör volt s
nagy szarvaival nekem rohant, fel akart szurni;
s ha nem vagyok ügyesebb a taglóval a kezem-
ben, úgy most az én bőrömet czipelné az ördög,
mint a hogy én czipelem az ökör bőrét.

Korczay megrázkódott az ördög említésére.
S önkéntelenül kísérte tovább a menetet és
végig nézte az egész borzalmas látványt, Kont
és társainak kivégzését.

Jóval távolabb a bámész sokaságtól két főúr
állott és beszélgetett. Az egyik, öszszakállú, a
kardjára támaszkodott s mikor az utolsó fejből
is felszókkent a vérsugár, így szólt:

— Sok jó ember volt közöttük.

— Hja, — felelt a mellette álló, bozontos
szemöldökű főúr. — Nem voltak elég cse-
desek, tehát elég csendesekké tevődtek vala.

Dr. Korczay a lassan oszló sokaságba ve-
gyülve, megkérde valakitől, ki légyen az a bo-
zontos szemöldökű főúr?

— Palatinus uram, ő kegyelme, — mon-
dották.

Ezalatt ép ily megfoghatatlan dolgok tör-
téntek Gergely diákkal, ki valahol a népszin-
ház tájékán találta magát, ama helyen, a hol
befult volt ötszáz év előtt kacavadászat köz-
ben. Természetesen fogalma se volt, hova került.
Magyarul beszélő emberek rajzoltak az utcá-
kon, magyar feliratu czégegerek függtek a boltok
fölött, roszul öltözött rikkancsok papirezédu-
lákat árultak s torkuk szakadtából kiabáltak:
«Rendkívüli kiadás. Az obstrukció egyre folyik.
Egy képviselőt agyonvertek.» Vett volna ilyen
papirost, de egy fillérje se volt. Figyelve, észlelve,
haladt egyre beljebb a tündéris városban, mely-
ben olyan nagy ablakai voltak a házaknak,
hogy egy kocsi is befért volna rajtuk, meg-meg-
állt egyes beszélgető csoportoknál, a hirdetési
oszlopok plakátjait átolvasta, bámulta a ma-
guktól járó villamos kocsikat, szerette volna
tudni, hol van, míg végre a Dunához érkezvén,
melyet csodálatos pompájú hidak úgy húztak

össze, mint az asszony derekát a halcsontok;
csodálkozva, de mégis édes hevülettel ösmert rá
a régi tájakra: Budára, Pestre fent a Margitha-
szigetre. Szűz Mária Szent anyánk! Micsoda
város támadt itten. Eszes ember lévén, hamar
kikombinálta, hogy mi történt.

— Terringette, — dörmögte, — engem a
helyett a szemtelen fizető helyett talált az ör-
dög feltámasztani.

No, úgy is jó. Mohó vágy fogta el, meglátni
az ország fejlődését, megösmerni az új talá-
lmányokat. Mily kevés halandónak adatott, ha-
záját ötszáz év múlva látni! Milyen szerencse!
De sietni kell, fölhasználni minden perczet,
mert az ördög nem alszik, kikorrigálja a hibáját
s azzal vége.

Ment, ment tehát, üzetve a tudás szomjától,
elveyült a tömegek közé, felbátorodott, itt-ott
kérdezett is egyet-mást, de a nélkül is észre-
vette az arczok komorságán és a beszélgetők
elejtett szavaiból, hogy valami nagy baj van az
országban.

Különös dolog volt, az emberek nagy tele-
nyomatott papirosokról olvasták le az idők
járását és a jövőndöket, a mit Zsigmond ki-
rály Ő Felsége korában az asztronomusok a
csillagokból néztek le.

Hallotta, a mint két úr találkozáván, a követ-
kezőket mondta az egyik:

— Sok bajban volt már ez az ország, de még
ilyenben soha sem.

Mintha mérgezett nyilat lótték volna Gergely
diák szívébe, szinte fölzsíszent.

Egy másik úr így szólt a vele menő társához
(Gergely diák a hátuk mögött kullogott):

— Nincs kibontakozás ebből a helyzetből,
nincs-nincs.

De hát mi történik itt? Elfogta a kíváncsiság
és félelem. Óh, te gonosz sátán, hát azért kel-
tettél fel a való életre, hogy megkínózhass!
Minek kellett nekem ezeket megtudni? Veszé-
delemben van az ország, most már legalább
meg kell tudnia, milyen veszede'emben, s illő
vagy nem illő, megszólított egy urat, a ki dolog-
talanul állt egy sarkon és 124-es szám volt
ráverve a piros sapkájára. Nagy úr lehetett,

ROSZUL ÖLTÖZÖTT RIKKANCOK KIABÁLTÁK: «RENDEKÍVÜLI KIADÁS.» Linet, Lajos rajza.

KAAS IVOR RAKOVSKYVAL SUTTOGOTT EGY FÜLKÉBEN.

mert a többi ember mind loholt, sietett vala-
hová, mintha küldve volna, csak ez ácsorgott
nyugodtan és valami apró edényből füstöt fűjt
a levegőbe.

— Ne sértse meg a szó, vitéz nagy jó uram, —
kezdé Gergely diák — terhére ne essék a
felelet...

— Mit akar?

— Mondja meg nekem, kegyelmed, micsoda
baj van itt; hosszú idők óta nem voltam az
országban, most esőppentem ide s hallom a sok
mindenféle beszédből, de csak zagyván értem,
hogy valami nagy baj törnyosodik az ország
fölött.

— Úgy? Az ország fölött? Hát az obstruk-
ció! — felelte fölállról a 124. szám.

— És mi légyen az az obstrukció? — tuda-
kolta Gergely diák, röstelkedve, hogy nem
tudja.

— Nagy urak lefetyelnek.

— És hol van az az obstrukció? Hol lehetne
azt látni?

— Az az országházban van.

— Merre van az országháza?

A füstfúvó ember erre eligazítva becsülettel,
hogy csak menjen egyenest a Duma mellett föl-
felé, egyszer csak odatalál a sok tornyáról, meg
a páncélos vitézekről a tornyok tetején.

Mire megindult Gergely diák a mondott
irányban s egyszer csak odaért a palotához,
mely kis hája, hogy nem forgott kacsalábon,
mint a mesebeliek. A kapuban egy drága bun-
dába öltözött nagy úr állt, ezüst buzogánnyal
a kezében. Talán maga a mostani király, —
gondolta elsőben, de miután a kocsiajtókat ő
nyitogatta ki, Gergely kitalálta, hogy a janitor.
Meg is környékezte mindjárt, hogy azt mondja,
szeretné látni az obstrukciót.

A janitornak megtetszett a furesa öltözeti
ember, mosolyogva kérdezte tőle:

— Miféle szerzet az úr?

— A király irnokja, — felelte Gergely.

— A makk királyé vagy a zöld királyé?

— Ilyen királyok is vannak? — kérde Ger-
gely elesodálkozva királyságok, országok vál-
tozásán.

— Sőtők a leghatalmasabbak; legtöbb híveik
vannak, — felelte nevetve egy czilinderes úr, a
ki épen akkor jött és hallotta a beszélgetést.

Sugyanakkor intett egy teremtszónak, hogy
vezesse fel a királyi irnokot a karzatra.

Kinnach László rajza.

«A KIRÁLY IRNOKJA». — FELELTE GERGELY.

EGYSZERRE CSAK ARRÁ LÉPDELT HOCK. GERGELY DIÁK PÁZÉKONYAN MEGBORZONGOTT.

Richter Aurél rajza.

Hallgatta, hallgatta aztán ott fenn Gergely diák a sok beszédet, hizott, épült a lelké a szép szavakon. S kezdte kitalálni, magától összerakni az állam új formáját. Hogy megváltozott a magyar nyelv, egészen más, de még sem az az igazi. Istenem, Istenem, hát ez volna az országgyűlés? Milyen lélekemelő ez. Minden emberi fej egy területet jelent az ország földjéből. Milyen idegenszerű minden, csak egyetlen nyájias ismerős van: az országzsimer, a hármashalom, a kettős kereszt, meg a folyamatok jelző ezüst pólyák. Aztán az arczok is úgy hasonlítanak a hajdaniakhoz. Ni, az ott épen olyan, mint az izmaelita boltos volt a királyi vár alatt... az meg ott Apor uramra emlékezett. De milyen furcsa, hogy kardot nem viselnek az urak. Még annak is csak egy esőngyűje van, a ki fent a trónuson ül. Valaha a kosok nyakán volt ilyen. Egyik-másik szomszédjától váltig tudakolt, kérdezett:

— Kik azok ott a trónuson?
— Az elnök és a jegyzők.
— Hát az a jól táplált főúr a kisebbik trónuson?
— Az az iglói képviselő, Münnich Aurél előadó.

Nagyot dobbant a diák szíve örömeiben.
— Hát a szépségi városok is ide küldik a követjüket?

— Természetesen.

No, hála Istennek. — Föllélekzett, mint a kinek szívéből nagy kő esett le. — Tehát már ninesenek zálogban a lengyeleknél!

Apránkint kezdte megérteni a dolgokat, csak egyet nem bírt felfogni, hogy mért van hát az ország olyan nagy veszedelemben, a minőben még nem volt.

Ezt kellene még megtudnia és elhatározta, hogy erre nézve valamely képviselőtől kér felvilágosítást. A folyosóra utasították a végből és sok zeg-zugon keresztül csakugyan oda is jutott. Egész raj uri ember hullámozott a folyosón, szivaroztak, vitakoztak, föl s alá jártak. Khuen-Héderváry Vancsót kereste, Kaas Ivor Rakovszkyval suttogott egy fülkében. Eötvös adomákat mesélt egy csoportban, Tisza a wippek-

kel beszélgetett, csak épen Belieska Béni ült egyedül egy szögletben.

Gergely diáknak ő hozzá volt a legtöbb bizalma, megszólította latinul:

— Dicat mihi in quo periculo versetur patria nostra? (Mondja meg nekem, mily veszélyben forog a mi hazánk?)

— Sprechen Sie nicht schwabisch? — kérde Belieska.

— Mire Gergely diák magyarul ismétlé meg a kérdést.

— Nagy veszélyben forog. — mondá Belieska.

— De hát mi a baja?

— Elveszendőben van az alkotmány, a parlamentarizmus, szóval minden.

— Talán ellenség hódította meg az országot? — kérde Gergely diák.

— Dehogy.

— Vagy a király akarja elvenni az alkotmányát?

— A világejrt se. — felelte Belieska. — Szegény öreg király éjjel-nappal azon törí fejét, miképen mentse meg.

— Miért van hát veszélyben, ha senki sem akarja elveszteni? Nem értem.

— Hát az úgy van. — folytató Belieska fölényvel. — hogy van itt vagy húsz ember, a ki folyton beszél és már egy álló év óta nem engedí mozdulni az országot. Nines unjeza, adója, nines levegője, szóval meg van dermedve. Tizenhat millió ember, a ki tanácstalanul, kétségbe-

esve...

— A húsz ember miatt? Nem értem.

— Hát igen, képzeljen egy a binárban megfeneklett szekeret. — magyarázta Belieska hévvel. — az államgépzet nem tud mozdulni se jobbra, se balra, a húsz lármázó ember nem akarja engedni, mert...

Belieska egyre magyarázott.

— Nem értem, még se értem. — motyogta a diák, folyvást zavartabban és nyugtalanul tekintett a folyosókon végig, pokolbeli kénköszagot érzett közelegni, valami előérzete volt, hogy érte jönnek. Ajtókat nyitítottak, csapódtak távol és közel. Egyszerre csak arra lépdelt Hock. Gergely diák fázékonyan megborzongott. Hock reá mereszté szúrós tekintetét. Egy kis füst támadt a levegő-

ben, meg eltűnt. Hús áram futott át a folyosón, mintha ablak nyílt volna meg valahol. Belieska maga elé tekintett és nem látott senkit, semmit. A diák eltűnt előle.

Csak a Hock távolodó lépteit hallotta, kop, kop, kop.

A közös sírban összetalálkoztak Gergely diák és Korczay fiskális. Az előbbi szólt meg először.

— Tudja-e, hogy minket feleserléltek s nekem a kegyelmed életfolytatása jutott osztályrészül?

— Engem meg a Zsigmond király korszakába helyeztek — felelte a fiskális méltatlankodva. — de fel is számítok ezért a küldetésért az ördögnek egy borsos expens-nótát.

— És mit látott kegyelmed ottan?

— Vért és vért. — felelte iszonyodva. — látam harmincz főurat, a kiket, elégedetlenek és kényelmetlenek lévén, egyszerűen lenyakaztak. Hát ön ugyan mit látott?

A diák gúnyosan verte össze csont állkapcsait:

— Ostobaságot. Nevetni szeretnék rajta. Látam húsz urat, a kik kellemetlenkedtek az egész országgal, mely tizenhat millióból áll és a királylyal szemben, a kinek azt mondják, egy millió katonája és sok ágyúja van, és a király meg a tizenhat millió ember mozdulatlanul, tehetetlenül sopánkodott, hogy el kell veszniök.

— No és mit akar ön ebből kihozni?

— Azt, hogy kegyelmetek sok okos masinát kitaláltak azóta, de a józan eszüket elvesztették.

Báró csetei Herzog Péter ez időszereint hatvanöt éves, még mindig tevékeny, ruganyos férfi, a kinek Mazedóniába kirándulni anyyi, mint átszaladni egy kis udvari vadászatra Gödöllőre. Ámbár a vadászatra mégis szívesebben megy, mert ez egyik főszenevélye. (Azért is közli a «Vasárnapi Ujság» vadászruhában.)

Tévedne, a ki Herzogban, tekintve roppant sikereit, vállalatának különféleségét, malmaít, textilipargyárait, egyikét képzelné azoknak a chablon kereskedő természeteknek, a kik lázas szenvedélylyel éjt-napot összetéve üzletdolgaikat hajszolják. Herzog Péter mindenekelőtt egy angol gentleman képét nyújtja, a ki nyugodt tempóban csinálja a maga dolgait. Szinte nem is látszik csinálni semmit. Ott van a színházban, ott van a felolvasásokon, irodalmi matinékon, hangversenyeken s mindenféle mozgalmakban, este a szabadelvű klubban kártyázik kicsiben a

BÁRÓ CSETEI HERZOG PÉTER.

A magyar arisztokrácia és nemesség sohasem volt az alsóbb osztályoktól khinai fallal úgy elválasztva, mint Európa más részeiben az exclusiv osztályok. Az arisztokrácia és a nemesség mindazt úgyszólván fölszíppantotta magába, a mi értékeset az alsó osztályokban talált. Ez annak a csodának a nyitja, hogy hazánk, daczára a sok nemzetiségnek, ezer évig megmaradt a magyar elem vezetésével, mert a mi erő az idegen fajoknál támadt, vitéz ember, okos ember, gazdag ember, azt fölvette az alkotmány sánczai közé s magyarrá tette.

Az arisztokráciához nem egy kapu vezetett, de három is: hadi vitézség, nagy tőke összehalmozása és bármi téren való rendkívüli kiválóság.

Csetei Herzog Péternek, kit a király e napokban emelt bárói rangra, két, vagy talán három jogcíme is volt e kiténtetéshez.

Először a tekintélyes vagyona. Kétségtelenül ez az első kellék. Mert akármilyen merész állításnak látszik is, az arisztokrácia-csinálás mestersége okosan kezelve nem nélkülöz bizonyos demokratikus olajcsöppet. A bárói vagy a grófi titulus némileg ösztönzés a fény és pompa kifejtésére, vagyis az összehalmozott tőkének több csatornán való kiesurgatására. Azért van a kiesurgató készüléknek, a czimerkoronának öt ág helyett hét vagy kilencz ága, illetve csőve, hogy gyorsabban folyjon ki a szegényebb osztályok közé.

Herzog Péter azonban nemcsak gazdag ember, hanem közéletünk kiváló alakja, még pedig hála istennek, nem olyan téren, a hol sok van (nem szónok és nem politikus), hanem olyan téren, a mely teljesen üres. Herzog Péter a legnagyobb kereskedői talentum az országban, a kinek a maga nemében európai neve van s a kinek vállalatjai, üzletei nemcsak neki hoztak nagy vagyont, hanem az ország közgazdaságára is föllendítő hatással voltak. Számos iparvállalatát, melyeknél a vezető motívum mindig a magyar produktumok versenyképességének emelése, nem is említve, csak a dohány-kiviteli téren elért sikereit emeljük ki, melyek szinte bámulatra készítettek, hogy mi mindent vihet ki egyetlen magán ember, ha vasakarát, szorgalom, ügyesség, életrevalóság, kereskedői tisztesség és nagy talentum lakik benne. Nem csak a közeli országokban tette keresett terményeinket a nagyvárosokba, hanem négy világrészben tart fiókokat, úgy hogy a Herzog-czég ma egyike a legnevezetesebb világcégeknél.

Innen is van talán, hogy bár a felemás «báró Herzog», míg a fül megszokja, kissé különösen hangzik, még se cserélhette ki a Herzog nevet egy megfelelőbbel.

Báró csetei Herzog Péter ez időszereint hatvanöt éves, még mindig tevékeny, ruganyos férfi, a kinek Mazedóniába kirándulni anyyi, mint átszaladni egy kis udvari vadászatra Gödöllőre. Ámbár a vadászatra mégis szívesebben megy, mert ez egyik főszenevélye. (Azért is közli a «Vasárnapi Ujság» vadászruhában.)

Tévedne, a ki Herzogban, tekintve roppant sikereit, vállalatának különféleségét, malmaít, textilipargyárait, egyikét képzelné azoknak a chablon kereskedő természeteknek, a kik lázas szenvedélylyel éjt-napot összetéve üzletdolgaikat hajszolják. Herzog Péter mindenekelőtt egy angol gentleman képét nyújtja, a ki nyugodt tempóban csinálja a maga dolgait. Szinte nem is látszik csinálni semmit. Ott van a színházban, ott van a felolvasásokon, irodalmi matinékon, hangversenyeken s mindenféle mozgalmakban, este a szabadelvű klubban kártyázik kicsiben a

BÁRÓ CSETEI HERZOG PÉTER.

barátaival, a hol mindenki osztatlanul szereti és becsüli, és a hol már nyugtalanul várják a partnereket, s ha egy nap elmarad, kedvetlenül dörmögik:

— Péter már megint vadászik valahol.

A kártyázás után ő is be-benyit a nagy tárgyaló-terembe, a hol a politikáról fecsegnek a képviselők és miniszterek; elmondja, ha kérdik a véleményét és ezt oly szerényen teszi, oly igénytelen formában, mint egy egészen laikus, de a politikusok összenéznek, mert véleményén rajta van a jegy, a nagy judicium oroszlan-körme.

FŐISPÁNI BEIKTATÁS DEBRECZENBEN.

A szokottnál melegebb és fényesebb fogadtásban volt része Domahidy Elemérnek, Debreczen város és Hajdú vármegye új főispánjának, midőn e hónap 11. és 12-ikén székébe ünnepélyesen beiktattott.

Az új főispán ősi fészekének, Szatmár vármegyének előkelő családai, élükön a fiatal gróf Károlyi Györggyel, a nagykárolyi kerület új képviselőjével, közigazgatási tisztikara az alispántól kezdve, a Domahidy-család tagjai, az ünnepeltnek édesatyja, mind megjelentek az ünnepélyen. Az utczák már 11-én reggel fel voltak lobogozva, és délután a város ötös díszfogata hosszú kocsisor kíséretében vitte a szatmári vonattal érkező főispánt a megyeházához.

Január 11-én este ismerkedő vacsora volt a Kaszinóban. Csak itt tűnt ki a fényes szatmár-megyei vendégcsere nagy száma, mellettük a szabadosi báró Feilitzsch főispánnal, számos országgyűlési képviselő pártkülönbség nélkül, köztük Dobieczy Sándor, Papp Elek, Rákosi Viktor, báró Solymosy és mások. Jelen volt több református pap is, kik a nagykárolyi egyházmegye világi gondnokát tisztelték meg az új főispánban. Mintha egy estére feljutt volna a régi vidám mulatságok képe, midőn a debreczeni vásárok alkalmával Szatmár, Szabolcs és Biharmegye nemessége adott egymásnak a Boka Károly vagy a Fátyal muzsikája mellett a régi «Fehérlő»-ban találkozó.

De a régi «Fehérlő» az újabb időben hivatást cserélt. Debreczen városa a megerendezés alkalmával az új Hajdúmegyének ajándékozta megyei székhely gyanánt. Az egyszerű, de tisztos épület még a XVIII. századból való, már a Gvadányi «Pelekesi nótáriusa» itt szállott meg Budára utaztatában, és innen ment tovább a Hortobágyon át. Debreczen művelődési történetében arról is nevezetes, hogy ezen épület udvarán épült az első debreczeni színház, melyben Deb-

reczen első színelőadását 1798-ban a Wesselényi báró erdélyi színtársulata (a tagok közt a Gyulai Pál által megörökített Gidófalvi János Pállal) tartotta. Ennek emlékét egy évszázad múlva díszes emléktáblával örökítette meg a debreczeni Csokonai-Kör; az emléktábla képünkön is látható.

Ezen épületben, Hajdúmegye nagy tanácstermében történt most is, január 12-én reggel 9 órakor Domahidy Elemérnek Hajdúmegye főispánjává beiktatása, a megye képviselőtestületének, törvényhatóságainak és küldöttségeinek lelkes részvétele és a szokott tisztelgések mellett. Innen, a főispán a város kocsijába szállva, a debreczeni Városház nagy gyűléstermébe jött át 10 óra után az egész közönség. De sokan nem kaphattak helyet, mert a város küldöttségei, a királyi tábla, a különböző úgyszólván, egyletek, a közös hadsereg és honvédség nagyszámú magasrangú képviselői már nagyrészt elfoglalták a tágas termet, melynek utcai ablakai a szemközti levő Podmaniczky-háznak azon nagy termére néznek, a hol 1849-ben a Felsőház tartotta üléseit.

A városi képviselőtestület, a polgármester, és az egymás hátán tolongó nagy és fényes közönség előtt tette le az új főispán második esküjét, és tartotta meg hatásos beköszöntő beszédjét, melyet pártkülönbség nélkül rokonszenvvel és tetszéssel fogadtak. 11 órától 2 óráig negyven különböző küldöttséget fogadott az új főispán abban a teremben, mely 1849-ben a Kossuth Lajos kormányzó lakásának egyik szobája volt. Mindenik küldöttséget lekötöleöz és szíves szavakkal boesította el.

Jóval 2 óra után kezdődött a «Bika» vendéglő nagy disztermében a banket, majdnem 500 terítéssel. Debreczen, Hajdú-, és Szatmár-megye díszes vendégközönsége, számos idegen törvényhatóság meghívott vendégei, az országgyűlési képviselők, a belügyminiszterium néhány magasrangú tagja az ülőhelyeket, a terem emeleti páholyait pedig Debreczen előkelő hölgyközönsége sűrűn lepte el. A nagy tömeg és a növekvő zaj miatt az Ó Felségére, a miniszterelnökre és a főispánra mondott felköszöntőkön kívül csak a 90 éves agg püspöknek, Kiss Aronnak szavait lehetett meghallani, a többi szónoklat nagy részét elnyelte a lelkesült közönség önkéntelen obstrukciója.

Mind a lakoma lefolyásából, mind a beiktatási ünnepélyességek kedvező benyomásából örömmel remélheti Debreczen és Hajdú vármegye azt, hogy az új főispánt a szeretet, bizalom és megnyugvás kísérendik új pályáján.

G.

A LEÉGETT CHIKAGÓI IROQUOIS SZÍNHÁZ.

New-Yorkból január 6-ikán feladott levelet kaptunk f. január hó 13-án, melyben Braun G. ott élő hazánkia több angol és német amerikai lapokból vett képet küldött lapunknak a chikagói Iroquois-színházról, mely a mult év utolsó előtti napján oly rettenetes tűzveszedelem színhelye volt. A képeket lapunk mai számában közöljük.

Fölemlítjük ez alkalommal, hogy az Iroquois-színház egyike volt Chikagó legszebb színház-épületeinek; építésében a párisi Opera Comique-t vették mintául. Építése módjánál fogva a lehető legnagyobb mértékben tűzbiztosnak tartották építőt, a hatóságok s a közönség egyaránt. A nézőtérén 1744 ember számára volt hely. A földszinti széksorok egymástól három lábnyi távolságra voltak. Páholy csak három-három nyílt minden oldalon. A vesztibülbe a nézőtérrel tizenkét nagy ajtó vezetett, innen pedig egyenesen a nagy előcsarnokba (foyer) lehetett jutni, mely egyik képünkön látható.

A színházat csak néhány héttel azelőtt, nov. 23-ikán nyitották meg ugyanazzal a «Kék szakáll» című némajátékkal, melyet a tűzvesz kitérésekor játszottak. Ezt a darabot két évvel azelőtt a londoni Drury Lane színház adta elő s ennek eredeti díszleteivel ádták Chikagóban.

A Chikagóban uralkodó tűzbiztonsági állapotokról érdekes adatokat irnak a külföldi lapok. A kitűnő tűzoltóság minden igyekezete hasztalan Chikagóban, a «szekel városban», a gyakran ismétlődő tűzveszékkel szemben, melyekben nem egyszer esik emberélet áldozatul s

melyeknek oka az építkezés tűzveszedelmessége. Chicagóban a tűzálló anyagból épített húsz és több emeletes házak mellett egész városrészek vannak még, a melyekben alig van más, mint faház. Itt aztán ha tűz üt ki, nem ritkaság, hogy egész utcák elégnek s a tűzoltóknak a munkája csakis az emberek mentésére szorítkozhatik. Magában a város belsejében is akárhány külsőleg szép, hatalmas ház van, a melyek azonban a leghívtányabb anyagból épültek. Nemesek a bérházakban, hanem a színházak legnagyobb részében is falépcsők vezetnek az emeletekre. Talán sehol sem használnak a világon a lakóházak építésére annyi fát, mint Chicagóban. Ezért a tűzbiztosítási díjak átlag nyolczszor akkora, mint Magyarországon.

Az 1871 október 7—9-diki tűzveszély óta, mely Chicagó városát teljesen elpusztította, az újonnan felépült város, melynek kiterjedése hétszer akkora, mint Berlin, tűzbiztonság tekintetében sokat haladt ugyan, de színházainak építésénél a szükséges hatósági ellenőrzés hiányosnak bizonyult, mely hiány sok száz ember életébe került.

MATILD HERCEGNŐ ÖREGKORI ARCZKÉPE.

Doucet festménye.

MATILD HERCEGNŐ ÖREGKORI ARCZKÉPE.

mára átdolgozta Telekes Béla. A képekkel díszített könyv ára vászonba kötve 4 kor. 40 fillér. A híres amerikai írónő, Harriet Beecher Stowe-nak a rab-szolgálat elleni nagyhatású irányvezetését, a *«Tamás bátyja kunyhója»*-t dr. Darvai Móricz dolgozta át. A két kötetes, illusztrált mű ára 7 korona. — Defoe *«Robinson Crusoe»*-jét újonnan átdolgozta Radó Antal; ára számos képvel, vászonkötésben 3 korona 20 fillér. — A híres német humorisztikus könyvet, *«Münchhausen báró kalandjait»*-t Gaál Mózes meséli el újra a magyar ifjúságnak; e könyv ára 3 korona 60 fillér. Cooper egyik legkedveltebb indiai-regényét, az *«Útmutató»*-t Mikes Lajos fordította magyarra s a kiadó-cég a képekkel díszített könyvet 4 koronáért bocsátja áruba. Ugyanez Mikes Lajos fordította le a mai angol írók leghíresebbikének, Rudyard Kiplingnek *«Gyermekmeséi»* című új könyvét. A sajtószéri, eredeti mesékhez maga Kipling készített ép oly sajtószéri rajzokat. Az érdekes kötet ára 3 korona.

Könyvek fiatal leányok számára. Az ifjú leányok számára, a kik a gyermekkönyvek olvasásából már kinőttek, de a nagy regények olvasására még nem értek meg, három alkalmas könyv jelent meg a Lampel Róbert (Wodianer F. és fia) cég kiadásában. *«Beniczky né Bajza Lenke «Leányok titke»* cím alatt nagy magyar nők életrajzait írta meg: Szilágyi Erzsébet, Hunyadi János neje, Lorántffy Zsuzsanna, Széchy Mária, Zrinyi Anna, Mária Terézia, Erzsébet királyné életrajzát. A hazafias könyvet *«Demező né Vols Irma rajzai ékesítik»*. — *«Fayné Hentaller Mária «Leányok»* cím alatt négy hosszabb elbeszélést gyűjtötte össze egy érdekes kötetben, melynek ára 4 korona 80 fillér. *«Tóth Sándor «Szociális életrajz»* című regénye 10—15 éves leányok számára kiválóan alkalmas ifjúsági olvasmány; ára 4 korona 20 fillér. Mind a három könyv esimes vászonkötésben jelent meg s az utóbbi kettőhöz Tull Odón készített tetszős rajzokat.

«Nő sorsa a férfi». Tizenöt elbeszélést adott ki e cím alatt egy esimes kiállítás kötetben Cs. Szabó Kálmántól a Franklin-Társulat. Valamennyi elbeszélés a szerelem problémája körül forog; szomorú kifejezésű történetek, melyekben egy-egy szerelmes nő áldozatává lesz a férfi önzésének, szeretetlenségének, léhaságának. Ezzel a szerző bizonyos egyoldalú világításban mutatja be az életet s az olvasó, különösen ha egyfolytában olvassa végig a történeteket néha több változatosságot kívánna. Az elbeszélések különben nagy gonddal vannak megszerkesztve s izléses formában emondva, meglátszik rajtuk a szerző nemes becsüvére, komoly törekvése. Alaphangjuk érzelmes, sokszor lyrail hangulattal telt, párbeszédekben fordulatosak, bár néha kissé szónokiasak. Különösen a nő-közönség érdeklődéssel és rokonszenvvel olvashatja a novellákat. A kötetet díszesen állította ki a kiadó-társulat. A címlapot Innocent Ferencz, kiváló festőművészünk rajzolta. Ára 3 korona.

A Királysínházban az elmúlt héten két darab jubilált. Az egyik *«Az aranyvirág»*, *«Martos és Huszka»* operetteje, a másik *«A makrancos hölgyek»*. *«A makrancos hölgyek»* huszonötödik előadásán a darabban szereplő Amor isten egy alkalmi verset mondott el. A közönség ma is tetszéssel nézte a szép athéni asszonyokat, a kik megcsókolták, hogy addig szakítsanak férjeikkel, míg meg nem kötik a

békét Spártával. Themisztoklesz athéni főparancsnokot is kirekeszti neje, a szép Lysistrata, de e közben kacérkodik Leonidas, spártai főhadnaggyal, ki mint hadifogoly van Athénben. Az athéni hölgyek sem igen bírva ki ezen állapotot, Amor istenhez fordulnak segítségért. Amor isten segít is rajtuk, megsebzí Lysistrata szívét, úgy hogy szerelmes lesz Leonidasba, Leonidas is, virággal fölserelve, siet ostromolni a szép Lysistratát, hanem mikor Lysistrata kibontja a esomagot — a kutyamosó egy-ügyűsége miatt — virág helyett sárgarépát talál benne. De azért szerelmesen borúl Leonidas nyakába és másnap kihirdeti az asszonyoknak, hogy feloldja őket esküjük alól. Lysistratát *«Feddék Sári»* játszotta a jubilaris előadáson is, az ő elragadó kedvességével. Szépen énekelte Szamosi Elza és Bánó Irén. *Thury* ügyes Leonidása és *Ferenczy* bárgyú Themisztoklesze egészítették ki a kitünő össz-játékot.

A Népszínházban f. hó 8-ikán került színpadra *Owen Hall*, az ismert angol szerző operetteje *«Az ezüst papucs»*, melynek zenéjét, *Leslie Stuart* szerzte. A darab szép kiállításban került színpadra. Ez a kiállítás, továbbá a szép jelmezek elkápráztatták a közönséget s úgy a hogy takargatták a darab hibáit, mert az sok van. Unalmas libretto, rossz viccek jellemzik a bemutatót. Az operettet fantasztikusnak ígérk és ezért elvezetnek minket a Vénusz csillagba. Egy angol csillagvizsgáló mutatja be új műszerét a vendégeinek s ezen át látják, mi történik a Vénuszon. Ott van csak az élet, minden gyönyörűség meg van adva lakóinak. Azaz mégsem, mert a Föld asszonyai nem igen kívánczokn oda, ott nem ismerik a férfit. Stella, a kíváncsi Vénusz-lakó letekint a földre s ekkor lejt ki kis ezüst papucsát. Ezért számúzik a Földre addig, míg a papucsot meg nem találja. A csillagvizsgálónak megérkezik veje, kis leányával ki hozza a talált papucsot. Stella is ide kerül, keresvén papucsát. A csillagvizsgálónak igen megtetszik s feleségül is akarja venni. Stella azonban feltalálván a keresett tárgyat, miután hamarosan kiábrándult a férfiakból, visszatér a Vénuszra. A szereplők közül *Kürty Klára*, mint Stella keltett feltűnést ezüstös kosztümjeivel. *Rhédely Szidi*, ki csak három nappal előbb kapta meg szerepét, igen féltékeny énekel. *Szentmiklósy Irén* mint egy Vénusz-lakó kedvesen játszott. Az egész darabban legjobbat érő *Mader Raulnak*, az Opera-ház igazgatójának egy betéje, melyet *Kürty Klára* énekel. (S—i.)

Magyar Színház. «Sherry», cím alatt elmés francia operettet mutatnak be a Magyar Színházban. A mozgalmas operette szövegét *«Ordonna»* írta, zenéjét *Hugo Félix* szerzte. A közönség jól mulatott az előadáson, pedig a meséjét már egyik-másik darab révén ismerhetik. Egy gazdag nagybácsi unokaöccsése állandan tudósítja nagybátyját; először az esküvőjét írja meg, aztán, hogy leánya született, meg fia is, s ezen a révén pénzt szerez a bácsitól. Mindebből pedig egy szó sem igaz. Egy napon a nagybácsi megírja öccsének, hogy meg fogja látogatni. Az öcs úgy segít magán, hogy hamarjában családát szerződött magának; Egy attaché megtesz fiának, a kedvesét leányának, egy szobaleányt pedig a feleségének. S jól is menne minden, ha a szobaleány vad ura nem volna féltékeny, és ha egy spanyol táncosnő nem vadászna az attachéra. A nagybácsi, ki Mistigrette unokahúgával érkezik meg, végre mindent megtud, hanem mégis megbocsát. A zene könnyű, fülbemászó operette-muzsika. A szereplők közül *Tomsányi Rusi* tetszett leginkább. Ő játszotta a szobaleányt. *Zöldi Elza*, a színház új tagja, Mistigrette szerepében mutatkozott be ismét a közönségnek, ügyesen mozgott, már is otthonosan érzi magát a színpadon. *Szentgyörgyi Lenke* a spanyol táncosnót adta ügyesen. *Tollagi* a nagybácsi szerepében mulattatta a közönséget.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A temesvári Arany János-társaság. Temesváron irodalmi társaság alakult *«Arany János-társaság»* cím alatt. Január 10-ikén tartotta első közgyűlését és erre Budapestről is többen leutaztak; számos küldöttség érkezett a Délvidékről és ott volt a város és megye előkelősége.

Január 9-ikén érkeztek meg a fővárosból a vendégek. Este a színházban Erkel *«Hunyadi László»* operáját adták. Ezt a regatta-szövetség táncvirgalmá követte. A *«diszgyűlés»* másnap délelőtt a megyeház termében ment vége. Déli Magyarország összes kultur-egyleteinek küldöttségei jelen voltak, a főispán, alispán, polgármester, Németh József ezimzetes püspök, a királyi tábla és bíróságok tagjai, a katonaság részéről báró Rühling tábornok. A társaság elnöke *Szentmiklósy Jenő* történetíró, apátkanonok bár jelen volt, betegsége miatt az elnöki teendőt nem végezhetette; helyette *Szabolcska Mihály* tarsehnök, református lelkész, a jeles költő olvasta föl az elnök megnyitóját, mely azt hangoztatja, hogy az új társaság ezéjja a magyar nyelv

HAJDUMEGYE SZÉKHÁZA DEBRECENZENBEN.

A VÁROSHÁZA DEBRECENZENBEN.

irodalmi művelése, és e sok nyelvű vidéken igyekszik fog a magyar nyelvet megóvni a külső és belső romlástól. *Telbisz* Károly polgármester a város nevében üdvözölte a társaságot. *Rákosi Jenő* az Arany János arcképek leleplezéséhez mondott beszédében Arany kultuszát magasztalta s felolvasta az arckép küldőinek, Arany menyének, Arany Lászlónak táviratát, melyben megköszöni a meghívást, egészségi állapota azonban megakadályozta, hogy jelen lehessen. *Berczik Árpád* «A magyar Nóra» című humoros elbeszélést olvasott föl. Egy fiatal leány naplója az, a ki az Ibsen «Nóra»-jának hatása alatt férfiakat gyűlölő Nóra-egzorsort alapít. Ezután *Draskóczy József* Endréné három költeményét adta elő. *Szabolcska Mihály* több mely érzésű költeményét szavalta el. Majd *Herczeg Ferencz* «Kis igazságok» ezimben elmés ötleteket olvasott föl. Végül *Kiss József* adta elő két újabb költeményét. Mindezek nagy hatást kellettek. Déiben lakoma volt. Este a színházban díszelőadás volt, a melyen *Berczik Árpád* «Hímfy szerelmei»-t játszották. A szerzőt igen sokszor kihívták. A temesvári ünnep alkalmából Szentkláray Jenő apátkanonok, a társaság elnöke díszes babérokortut küldött a tagok nevében Arany Jánosnak budapesti emlékszóbrára. Ezt a koszorút Szalay Imre, a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatója, vasárnap délelőtt a társaság nevében rövid beszéd kíséretében helyezte a múzeum kertjében álló szobor talapzatára. *Szabolcska Mihály* az ünnepélyen felolvasott egyik szép költeményét lapunknak küldte meg a költő s mai számunkban fentebb közöljük, egy másik, mely talán még szebb, a «Budapesti Hírlap»-ban jelent meg s így szól:

X Idegen földön.

Ha én itt meghalnék: azt se tudná senki,
Hogy kell a nevem a fejfámra jegyezni.

A nevem se tudná, fejfát se tennének,
Szomorú, jeltelen sírba temetnének.

Ha én itt meghalnék; hej valahol messze,
Egy szép, szelid asszony nagy bánatba esne...
Nagy bánatba esne, igazán gyászolna,
S utánam sokáig vigasztalan volna!

— Ha én itt meghalnék; három kicsiny árva
Az édes apjára hasztalanul várna...
Hasztalan várának, összebörömlének,
S hervadozón, árván holtig siratnának!

A Magyar Tud. Akadémia január 11-én *Kautz Gyula* elnöklése mellett tartott ülésén *Csánki Dezső* történetíró mint rendes tag tartotta meg székfoglalóját *«Mátyás király mint városépítő»* című értekezésével. Ebben eddig ismeretlen adatokból ismerteti Mátyás királynak Budavár felépítésére és esinostására tett intézkedéseit. Az érdekes adatok egy része azokból az iratokból maradt fenn, melyek arról szólnak, hogy Bakócz Tamás esztergomi érsek Mátyás halála után II. Ulászló királynál igényt támasztott egy budavári házra. A ház tulajdonára vonatkozó adatokból kiténik, hogy Mátyás király 1470 táján az elmúlt viharos idők alatt nagyon elhanyagolt Budát díszesebbé akarván tenni, elrendelte, hogy esztendő alatt a birtokosok házaikat építsék újra, esinostítsák ki, különben elkoboztatja és olyanoknak adományozza a telkeket, a kik parancsát végre tudják hajtani. A határidő alatt sokan nem építhették föl, nem javíthatták ki a házuakat, mert a középkorban a kinek nem volt megfakarított pénze, zálogra és uszora se kaphatott mindig pénzt. A dűledező, dísztelen házacskákat csakugyan elkobozták, így többi közt Beckensloher János esztergomi érsek rozoga házat is, mely magántulajdon

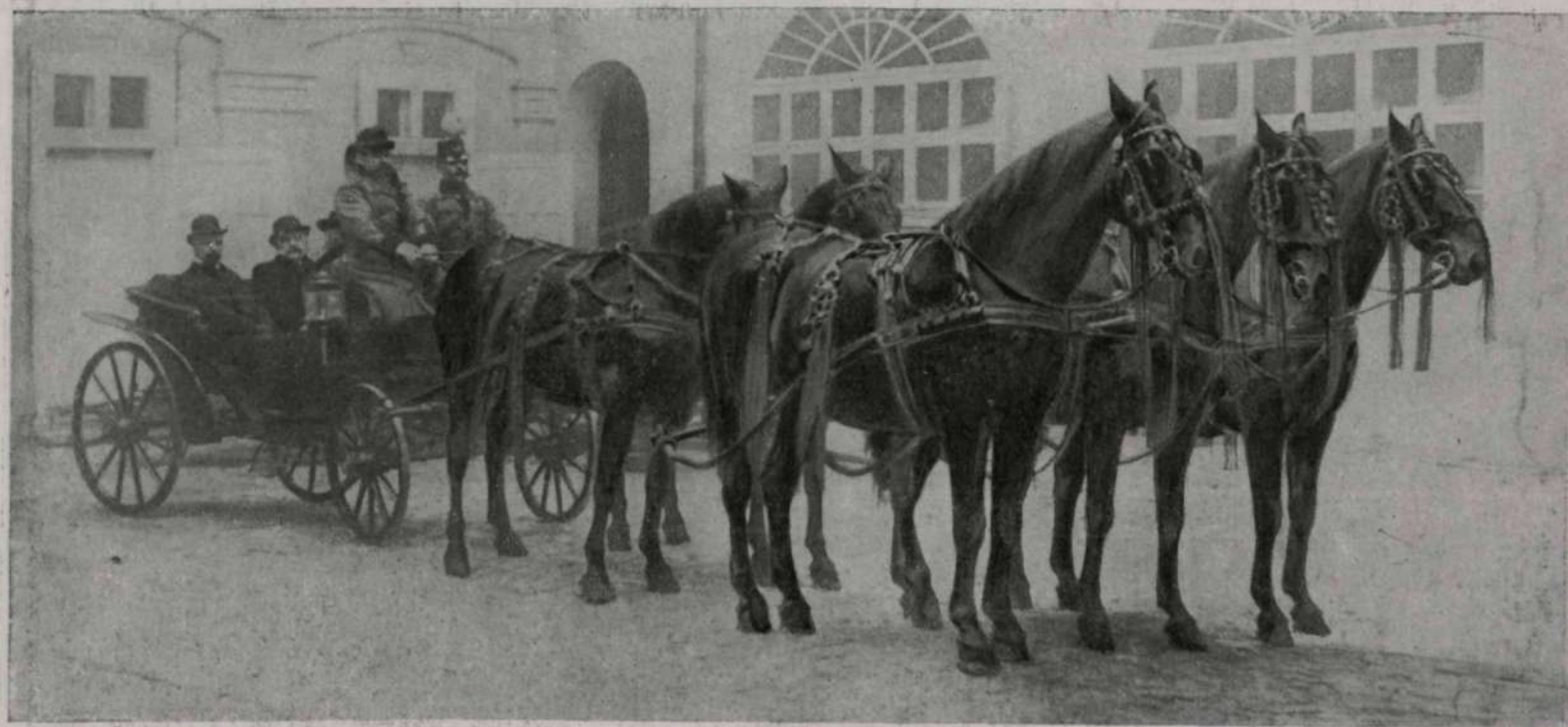
volt, s melyre Bakócz érsek igényt támasztott. Csánki Dezső az érdekes dolgozatban Mátyás korának nagyon tanulságos képét nyújtja jog- és művelődéstörténeti szempontból.

A Magyar Filológiai Társaság január 13-diki közgyűlésén Ponor *Theurek* Emil elnöki megnyitóját a nemrég elhunyt nagyíró Mommensen Tivadar emlékeztetének szentelte. *Theurek* több érdekes részletet hozott föl Mommensen budapesti látogatásáról és a magyar tudósokkal való érintkezéseiről, valamint ezekkel váltott leveleiről. A tetszéssel fogadott elnöki megnyitót után *Némethy Géza* a társaság titkára előterjesztette évi jelentését, a számvizsgálók pedig jelentést tettek a társaság vagyonáról.

A Magyar Földrajzi Társaság január 14-én *Erődy Béla* elnöklésével tartott ülésén *Mohár Vince* bemutatta a Magas-Tátráról s Budapest jobpartjáról készített domborműveit. *Cholnoky Jenő* méltatta ezután *Almássy Györgynek* «Vándorutam Ázsia szívében» című munkáját, melyet a Magyar Természettudományi Társulat adott ki.

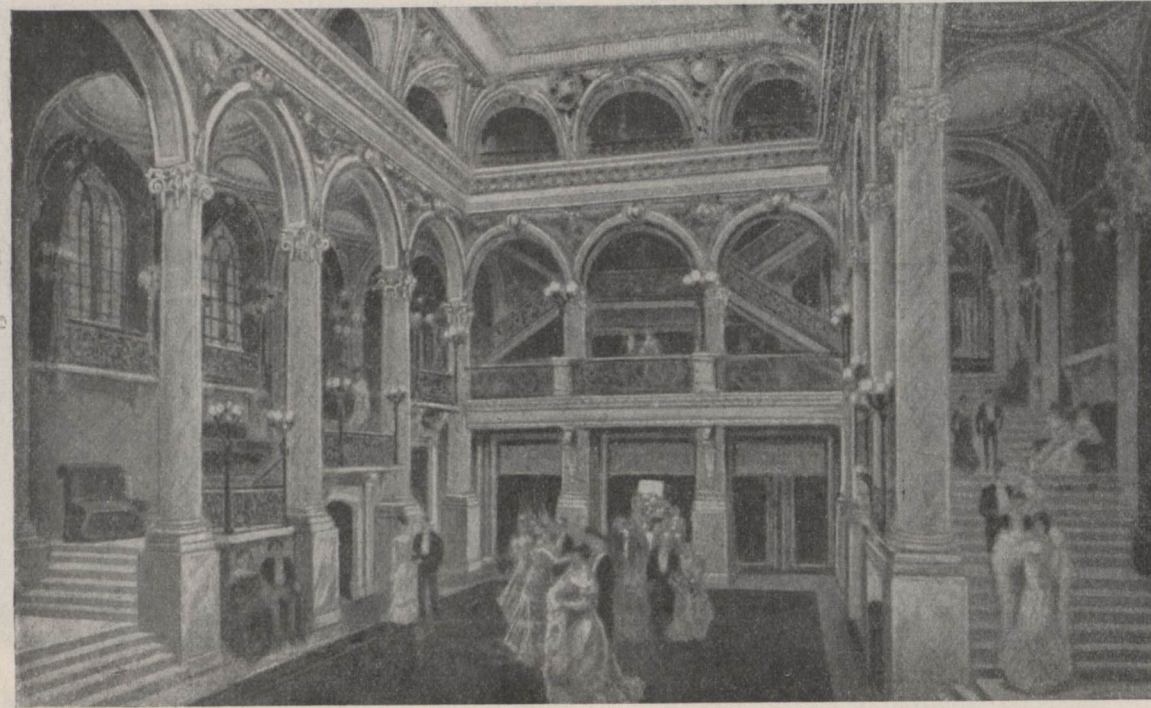
MI UJSÁG?

— **A villamosok új-év óta.** A kereskedelmi miniszterek, Láng és újabb Hieronymi is kéréssel teltenül elrendelték, hogy a főváros villamos vasutjain a kocsi-közlekedésben állni nem szabad. Allni csak a kocsi-élet és végén levő peronokon lehet meghatározott számú utasnak, a kocsi belsejében pedig mindenki ülhesen, nem pedig állva tegye meg az útját, a leülő szíjakra kapaszkodva, a mint eddig az utasok jókora részével megeseett. A villamos kocsi látványosság volt eddig a nagy ablaktáblákon keresztül a mindkét nemből való állongók sötét és kapaszkodó tömege. Új-év óta nincs már álló utas

DOMAHIDY ELEMÉR FŐISPÁN RÁSÓ GYULA ALISPÁNNAI DEBRECZEN VÁROS ÖTÖSFOGATÁN.

A DEBRECZENI FŐISPÁN-BEIKTATÁSRÓL.

A CHIKAGÓI IROQUOIS-SZÍNHÁZ ELŐCSARNOKA A TÜZVÉSZ ELŐTT.

A kocsik belsejében. A rendőrök ott vigyáznak az utcákon s ha a kalauz többet fogadott be, mint a mennyit szabad, fizet száz korona büntetést; ha valaki a kalauz figyelmeztetésére mégis feltolódik, szintén fizet ugyanannyi bírságot, ha van miből. Egy kicsit szokatlan, hogy legkevésbé sem zsúfolt kocsikra is kiteszik a tilalmi táblát: «Megtelt», mikor előzőlt oly ritkán tették ki a kocsikra, akármennyien voltak is bennük. A villamos társulatok a forgalmat úgy intézik, hogy néhol két kocsit csatolnak össze. Csak hogy a második kocsi is kell egy kalauz. A kiadás tehát több. A közönség maga két pártra szakadt. Az egyik úgy tartja, hogy ha fizet, hát ülhesse s a társulatok szép osztlékát ne ő neki kelljen kitiporni a talpalással. A másik rész meg azt tartja, hogy ha ő siet, szívesen állva marad. Ne tartsák vissza a tilalmi táblákkal addig, míg végre olyan kocsit érkezik, mely nincs telve. Ez a rend különben így van a villamosokon máshol is rég idő óta. Budapest a legelső városok egyike, a hol először építettek villamos-vasutakat föld felett és föld alatt. Akkor még kevés volt e téren a tapasztalat, a villamos társulatokat dőldegették, hogy csak minél hosszabb vonalakat építsenek. Azóta mindenütt a közönség kényelmét is jobban figyelembe vették. Nagyobb zavart a villamosok új rendje nem csinált, két hét alatt Budapest közönsége megbarátkozott vele. Tolongás, lökdösés nincs, míg azelőtt nagyon gyakori volt az efféle. Az új rendet egyébiránt

majd a nyári időszak próbálja ki igazában, mikor mindenki a zöldbe igyekszik, s a roppant tömeg kirándulása és visszatérése aránylag rövid idő alatt történik. Addig azonban a villamos vasuti társaságok is bizonyára megszaporítják a kocsikat.

A király január 13-ikán visszaérkezett a müncheni vadászatról Bécsbe. A megállapodások szerint e hó végén két delegácziós udvari ebéd készült, a melyre a delegácziós tagjai két csoportban lettek volna hivatalosak. Minthogy azonban még nem tudható, hogy mikor ül össze a magyar delegáczió, az udvari ebédeket bizonytalan időre elhalasztották. A Felsőháznak Budapestre utazása sines még megállapítva.

Lipót bajor herceg január 14-ikén délben Budapestre érkezett, József Agost főherceg és Augusztina hercegnő látogatására. A délutánt és estét József Agost főherceg családi körében töltötte s éjjelkor elutazott Bécsbe. Neje, Gizella bajor hercegnő, e hó 20-ikán szintén Budapestre jön s három napig marad itt.

Mikszáth Kálmántól mai számunkban nagyobb alkalmi közleményt ad a lapunk s e miatt «A vén gazember» című elbeszélés közlése a mai számból elmaradt. Legközelebbi számunkban azonban természetesen folytatni fogjuk.

A CHIKAGÓI IROQUOIS-SZÍNHÁZ ÉGÉSE. — Ponyvákkal betakart holttestek a színház előtt.

Csokonai halálának századik éve. Csokonai Vitéz Mihály halálának századik éve 1905 január 28-án telik be. A debreczeni Csokonai-kör országos jelentőségű ünnepet fog rendezni és a költő életrajzána megírására ezer korona pályadíjat tűz ki. A pályaművek 1904 november elsejéig küldendők be Debreczenbe, a Csokonai-körnek címezve.

A farsang. A mulatságok szerteszét mindenfelé zajlanak a fővárosban. Az idők ugyan nem valami kedvvelérfők, de az ifjúság kedve a régi és nem hagyja a maga farsangját. Az első nagyobb bál január 9-ikén volt a Vigadó összes termeiben, a jogász bál. Az egykor híres táncszínház most is régi vidámságában és fényében foglalta el helyét a farsang eseményei közt. A háziasszonyi tisztet egyetemi tanárok feleségei töltötték be: Katona Mórné, Schwarz Gusztávné, Vécsey Tamásné és Zsögöd-Grosschmied Benőné úrnők. Január 16-ika a protestáns bál napja a Royalban; 23-ikán az építő iparosok bálja a Terézvárosi kaszinóban; február elsején nagy átmozgatás az Operaszínházban; febr. 7-ikén a magyar gazdasszonyok bálja a Royalban. Sok mulatság napját még nem tüzték ki.

Nagy-Várad ünnepe. Január 10-ikén avatták föl Nagy-Váradon az új városházát, melyet a régebbi jogakadémia, főgimnázium és egyik elemiiskola nagy telkén építettek. A városháza 700,000 korona költségre került. A felavatáson részt vett Szmrecsányi Pál r. kath. püspök, Radu Demeter gör. kath. püspök, a bíróságok, hatóságok képviselői, a katonaság részéről Steinsberg altábornagy. A díszközgyűlés 10,000 koronát szavazott meg művelődési célokra s ugyanennyi alapítványt tett. Ugyaneznap vette át a város a villamos világítás berendezését.

A «VASÁRNAPI UJSÁG» 51-ik évfolyama.

A «Vasárnapi Ujság» évenként több mint 130 ivre terjed és több mint ezer képet közöl évenként, időnként színes mellékleteket is.

A «Vasárnapi Ujság» 1904. évi előfizetői is díj nélkül kapják meg a «Vasárnapi Ujság» ünnepi albumt, mely szín- és aranynyomatú borítékkal, négy művészi kiviteltű színes melléklettel, és számos eredeti rajzzal gazdagon illusztrálva, bő és érdekes tartalommal jelent meg. Legkiválóbb írónktól közöl elbeszéléseket, költeményeket s történeti cikkeket; fele része a Rákóczi-kor emlékének van szentelve, melyről több cikket s nagyrészen kiadatlan, eredeti képeket közöl. Ez ünnepi album összesen 81 eredeti képet tartalmaz, melyek közül 54 a Rákóczi korra vonatkozik, s bolti ára 3 K. A «Vasárnapi Ujság» előfizetői azonban díjtanul kapják.

Mikszáth Kálmán kitünő írónk mint főmunkatárs működik a «Vasárnapi Ujság» szerkesztőségében s a vele kötött egység értelmében kizárólag a «Vasárnapi Ujság»-ba írja nagybecsű szépirodalmi újságleveleit: regényeit, elbeszéléseit, tárczáikat.

Előfizetési föltételeink:

A «Vasárnapi Ujság» negyedévre 4 korona, fél évre 8 korona, egész évre 16 korona.

A «Vasárnapi Ujság» a Világkrónikával negyedévre 4 kor. 80 fillér, félévre 9 korona 60 fillér, egész évre 19 korona 20 fillér.

A «Vasárnapi Ujság» és «Politikai Ujdonságok» a «Világkrónika» és a «Magyar Gazda» mellékletekkel együtt: negyedévre 6 korona, félévre 12 korona, egész évre 24 korona.

Az előfizetések a «Vasárnapi Ujság» és «Politikai Ujdonságok» kiadóhivatalába, Budapest, Egyetem-utca 4. szám küldendők.

Mutatványszámokat levelezőlapon kifejezett kívánatra bárkinek készséggel küld a kiadóhivatal.

HALÁLOZÁSOK.

E hó 9-ikén temették a kerepesi-uti temető halottas házából Szumrák Ernő volt üveggyár-igazgatót. A megboldogultnak igen érdekes és mozgalmas élete volt. A szabadságharcban mint 17 éves ifju résztvett és annyira kitüntette magát, hogy fiataluljának daczára tisztnek nevezték ki. A szá-

Sádon, a szegedi állami felsőbb leányiskola tanára Szegeden 34 éves korában. — Bakó János, a honvédmenedékház egyik legidősebb tagja, a ki évek óta mint segédtiszt működött, 85 éves korában. Bakó 1839-ben állt be katonának a József nádor nevét viselő 2. huszárezredbe és a szabadságharcot mint huszárhadnagy kiűzötte végig. — Iklódi István nyug. számvevője 73 éves korában Nyiregyháza. — Id. DEÁK BÉRDOS EDE nyug. urad. főpénztárnok, városi tisztviselő és 1848—49. honvédőrmester 73-ik évében, Munkács. — BERGMANN NÁNDOR, Sáros vármegye törvényhatóságának s Eperjes város képviselőtestületének tagja, és az eperjesi evang. egyház presbiter, Eperjesen 68 éves korában. — DUNKEL FERENCZ, az első nagyváradi gőzmalom építője, egykor igen gazdag ember, 78 éves korában.

Ózv. Lóczy Lóczy SÁNDORNÉ, szül. orosházi Kuhn Mária, a jeles tudós dr. Lóczy Lajos egyetemi tanárnak édesanyja, 88 éves korában aradmegeyi O-Paulis közönségben s halálát nagy család és rokonság gyászolja. — Id. békéscsaba és martosi Id. MORÓCZ MIKLÓS, szül. Deseffy Ernesztina Illaván. Elhunyt a kiterjedt rokonságát, a többi közt a Berzeviczy, Péchy, Semsey és Tahy családokat is gyászba borítja. — ERENDŐDI FENYES MÓRCSNYÉ, szül. tegledi Miskolczy Otília 52 éves korában Berettyó-Ujfalu. — BENCsik SÁNDORNÉ, szül. Wurst Erzsébet 40 éves korában Sályi közönségben. — Ózv. VÁROSSY MIHÁLYNÉ, szül. Balogh Rozál 81 éves korában Kisteleken. Holttestét Szegedre vitték.

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. Kéziratoknak hosszabb időre megőrzésére s visszaadására, vagy épen visszaküldésére nem vállalkozhatunk. Kivételt csak oly kéziratokkal teszünk, melyek vagy terjedelmük, vagy tartalmuknál fogva némi értékkel bírnak, vagy pedig ismerős kéztől származnak. Ha minden nekünk beküldött, nem közölhető kéziratot addig őrizgetünk, míg szerzője érte jön, vagy eszébe jut postán való visszaküldését kívánni: akkor a szerkesztőség minden idejét igénybe venné az értéktelen kéziratok őrzése, rendeb tartása és expediciója, s más fontos és sürgős ügyek elintézésére teljességgel nem érnék rá. Ez általános journalistikai szabály, melytől nem lehet eltérni s különösen olyanok kedvéért nem, a kik értéktelen, rossz verseket küldenek be, s aztán kézírataik visszaküldésért zaklatják a szerkesztőséget. A ki ennek nem akarja magát alávetni, az ne küldjön be rossz verseket.

Budapest, B. T. Jogot végzett, esetleg jogtudori oklevelet nyert védőkeles éves önkéntességét végző egyének szolgálati idejük alatt a hadbírói testületbe való felvételeire jelentkezhetnek.

Az ömaga által megbüntettet. Elbeszélés. Vékony mese, szárazon elmondva. Nagyon messze áll a közöletőség mértékétől.

A daru. Tisza partján. Pest galambjaihoz stb. Petőfi-utazatok, elég kezdetlegesek. A «Pest galambjaihoz» (mért nem inkább «A pesti galambokhoz») címűnek azonban esinos a gondolata, csak hogy nem tudta megírni.

Csalódások Gondolatim. Délre. Hegedűsóra. Néha megcsillan bennök egy-egy ügyesebb fordulat, a sok közölet azonban ezeket is megfosztja hatásuktól. Pedig volna érzéke a forma könnysége, kereségsége iránt.

Hidvéghy Margit, Szamosi Elza, Bánó Irén, Szentgyörgyi Gy. Pedák Sári.

Lysistrata: O Amor istenke ne hagj el...

Thury Elemér, Szentgyörgyi Gy. Pedák Sári, Perenczy K. Papp Mihály.

Lysistrata kegyetlenkedik férjével, Themistoklészszel.

A LYSISTRATA CÍMŰ ÚJ OPERETTÉRŐL. — Szociális népszínház után.

Vadászharcz lezajlása után több más honvédtársával elhagyta hazáját és először Hamburgban tartózkodott, a hol könyvkereskedő lett. Innen azonban nemsokára Ausztráliába utazott; ott mint aranybányász élt, de csak annyi aranyat talált, hogy ép megélhetett bányászati jövedelméből. Ausztráliából Panamába utazott, a hol sárgalába esett. Életét úgy mentették meg, hogy beteg állapotában tengeri hajóra vitték, melylyel nagy utat tett: a levegőváltás kigyógyította. Amerikából az ötvenes évek elején Edinburgba, innen Londonba került; mind a két helyen mint könyvkereskedő működött, utóbb a híres Williams and Norgate cégnek (a hol Széchenyi «Blick»-je is megjelent) üzletvezetője volt. Ezen állásában megismerkedett Macaulay-vel, a nagy történetíróval és Lewes Györggyel, a híres philosophussal, ki Goethe életét oly klasszikus módon megírta. Szumrák Ernő benső barátságban állt Kmetty tábornokkal és Rónay Jácinttal. Sok Londonban élő magyar emigráns támaszt talált benne. Az 1867-ki kiegyezés után visszatért és hosszabb időt át gyáriagazgató volt. Özvegye, szül. Tabermann Irma és számos rokona gyászolja.

Elhunytak még a közelebbi napokban: NIAMESNY GyULA dr., a temesvári ügyvéd kamara elnöke, ki jelentékeny szerepet játszott Temesvár társadalmi és politikai életében, 60 éves korában Temesváron. — SZENTPÉTERI JÁNOS dr. nyug. magyar kir. honvéd főtörzsorvos, 63 éves korában Marosvásárhelyen. — DÉCSY LAJOS trencsényi kir. közjegyző, földbirtokos 64 éves korában Trencsényben. — JANOS KÁLMÁN kir. közjegyző-helyettes 56 éves korában Munkács. — Vajdahunyadi DUMA Győző czimzetes igazgató, főgimnáziumi rendes tanár, életének 65-ik, tanári működésének 43-ik évében Budapest. — TÉCSY JÓZSEF szeghalmi ref. lelkész, 38 éves korában Szeghalmon. — VETŐ

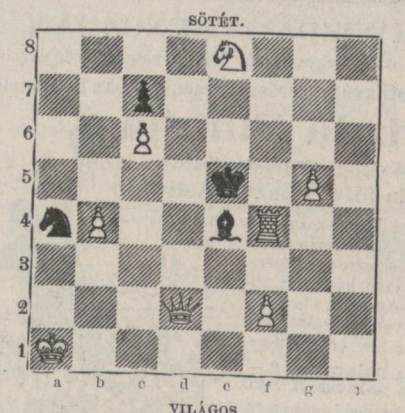

Pedák Sári.

Lysistrata: Hiszen ez sárgarépa!

SAKKJÁTEK.

2363. számú feladvány. Ebert W. től.

Világos indul s a harmadik lépésre matot mond.

A 2347. számú feladvány megfejtése Palkosa E. től.

Világos. Sötét. 1. V f2—g3 — Be5—f5 + (a) 1. Világos. a. Sötét: 2. Fe3—f2 + — t. sz. 2. Vg2—f3 + — Kf5—g6 3. H v. v. mat. 3. Vf3—f7 mat.

Világos. b. Sötét. 1. — — — — — Be5—d5—e5 2. Fe3—h6 + — K t. sz. 3. H v. v. mat.

Helyesen fejtették meg: Budapest: K. J. és F. H. — Andori S. — Kovács J. — Csomonyán: Németh Péter. — Ispótdor: Hoffbauer Antal. — Bakonyzentlászlón: Szabó János. — Kecskeméten: Balogh Dénes. — Fakherten: Kintzig Róbert. — A pesti sakk-kör.

Rövid értesítések: Csomonya: N. P. A kérdése feladványban, szerző utólagos javításából h4-en világos gyalog, h5-ön sötét gyalog áll.

KÉPTALÁNY.

Az 52-ik számban közölt képtalányok megfejtését a határidőig még beküldötték, s így a sorsolásban is részt vettek a következők:

Wawra Rezső, Bély Mihály, Biki Ferencz, Bozsenik Attila, Gebauer Irma, Eötvös-Kollegium, H. Fekete Péter, Kneffel Ede, Kerek Lajos, Rappay Ignác, Réthy Árpád, Szeesdy Irén és István, Szegő László, Torma Károly, Tóth Árpád, Váró Béla, Villányi Kálmán, Veres Béla.

Az 52-ik számban megjelent képtalányok megfejtése:

I. Kút szerencsétlenség ért, az egyedül munkásságban találhatja vigasztalását. — II. A lombtalan fát a vészek nem bántják többé, s a sors elveszi hatalmát a sziv fölött, melynek reményei nincsenek. — III. Oh természet, mennél inkább hallgatsz annál többet, annál sebbet mondasz. — IV. Könnyebb a természet részének parancsolni, mint azoknak, melyek szívünkben dühnek.

A nyertesek neveit jövő számunkban közöljük.

Felolós szerkesztő: Nagy Miklós.

Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Kaplony-utca 9.

Menyasszony-selyem

60 król frt 11.35 ig méterenkint minden színben, bérmentve és már megvámolva házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordulítással. 10264

Selyemgyár, Henneberg, Zürich.

GERŐ ADOLF

udvari szállító cipész-mester Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.

Ajánlja készítményeit mindennemű 10186 estély és utcai cipőjodonságokban, hölgyek és urak részére. Legfinomabb és tartós kivitel.

Jutányos szabott árak!

Burmester

a viághrú hegedű-művész hárjait Reményi Mihály műhangszerkészítőnél, a m. kir. zene-akadémia szallitójánál szerzi be. Specialista hegedű-javításokban, melyek a legművészi-sebben készítenek jóállás mellett.

A hangfokosó geronda feltalálóját, mely hár-mely hegedű vagy gordonkára alkalmazva annak sokkal erősebb, szebb és kellemesebb hangot ad. Budapest, VI. kerület, Király-utca 44/a. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 9981

Alapított 1865. A legjobb bel- és külföldi Alapított 1865. zongorák, pianók és harmoniumok

legelőszobában kaphatók

Heckenast Gusztáv

zongorateremben

Budapest, IV., Gizella-tér 2 (Váci-utca sarkán).

Ehrbar udvari zongoragyár Schiedmayer és fia stuttgarti udvari zongoragyár magyarországi egyedüli képviselője. Valódi amerikai harmoniumok. 10130

Nagy kölcsönző-intézet. Árjegyzék ingyen.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co., Elberfeld Abteil. für pharmaceut. Produkte.

Gépipítés és elektro-technik Stachon Altonburg hercegség. Technikum Altenburg. Móraúti és techn. oszt. Tanműhelyek. Programok ingyen. Állami felügyelet.

oldható hűsfehérnyo, a hús tápanyagát (fehérnyót és sókat) majdnem szízen könnyen oldható por alakjában tartalmazza; ki-váló étvágygerjesztő

erősítő-szer beteggyógyításoknál, an-kolokban szenvedő gyermekeknek, időskorúaknak, stb.

Vas-Somatose orvossal ajánlja. 9953 Vas-Somatose 2% szerves vasvegyületet tartalmazó tiszta Somatose Raktáron a gyógyszerárakban és gyógyszerkereskedésekben. Csak eredeti csomagolásban valódi.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Anti-rouge, vörös orr, vörös kez, vörös foltok (tífuszi) szép fehérre gyógyulnak. Szemölcs, lencse, anyajegy nyomtalanul, fájdalom és vérzés nélkül távolíthatók el. Szőrös arcu nők örökre megszabadulnak bajuktól. Kopaszoló urak gyors segítségét találják. Orvosi ráncos, hevedő arczok üdéségüket, szép-ségtiket visszanyerik. Caunya, makacs bőrbetegségek (pl. bőrvisszkötés, lupus, ekzema, psoriasis stb.) köntöng-fényvel gyógyíthatnak. Gondos, óvatos kezelés. Helytelen arczápolás vagy rosszul választott szépitő-szerek által elrontott és elhanyagolt arczok helyre-hozhatók. Arczáró, arczfürdő, arczmasszázs a legjobb konzerváló szere az arcz szépségének. Hajfestés ártalmatlan (légnemű) szerekkel. Intelligens nők a szépségápolásból (arcz-, kéz- és haj-ápolás) oktatást és bizonyítványt nyerhetnek.

Orvosi Kozmetikai Intézet Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4., I. em.

a hol hozzáértő szakorvos tudományos alapon kezeli az arcz, kéz és haj szépséghibáit. D. e. 9-12-g, d. u. 2-5-g. Levelekre válasz. »Szépséghibák s azok gyógyítása« című tájékoztató füzet postán zárt borítékban 50 fill. bélyegért.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

Autóm, patkányfogók frt 2, egér-fogók frt 1.20, felügyelet nélkül fog-nak egy éjén át 40 dbot, nem hagy-nak szagot maguk után és önmaguk-tól állítanak. Székelyegye. »Eclipse« ezernyi svábót és musz-kát fog egy éjén át, frt 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szál-lítja utántétel: J. Schüller, Wien, II., Kurzbaugasse 4. Számtalan köszönő- és elismerőlevél.

HOGY KARCSUVÁ

vajunk és egyáltalán egész-ségünk megőrzésére, hasz-náljuk a Filutes Apollo-t, a melyeknek gyógyszerje (növényekből nyert) Vesztulosa. Ezzenorvos iktélyi: ki-ők jónak elismeri pilulák karcsuvá tesznek, hatásuk azonban nincs hátrányára az egészségnek, mint sok más készítmény. Nem használjuk, hanem egyenesen a lipa-kozára és a zsírsavgyógyításra. — A túlságos cselesse gyógyításán kívül a Filutes Apo. 10-k szálalyozza a szerve működését, fiatalítja az arcvonásokat és megállítja a testnek ismét az ügyességet és erőt. Ez a tük minden asszonynak, ki megakadja őrizni karca és fiatalos alakját. A Filutes Apollo-t a legkényesebb természetű nőknek nembeleknek használnak és nem ártatlanok soha az egészségnek. A körülbelül két hónapig tartó gyógyítást könnyen lehet tartani és végeredménye teljesen állandó. (Törvényesen véletli vedjegy). Egy üvegre ára utasításal: K. 6.45 bérmentve; utántétellel K. 0.75. — J. B. B. Gyógyszertár, 5, Passage Vendôme, Paris, IX. — Egyedüli raktár Ausztria-Magyarország részére: Budapest, Török József, gyógyszerár, Átrány-utca, 12.

Kristály üveggész-letek és dísz tárgyak

kaphatók az ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁGÁL

Budapest, V., Fürdő-u. és Ferenccz József-tér sarkán (Diána fürdőház). 10244

Szépségápolás.

Szeplős arcu, májfoltos hölgyek hófehér arczbörre tesznek szert. 10152 Pattanásos, atkás (mitesszeres) arcz báronysima lesz. Vörös orr, vörös kéz, vörös foltok (tífuszi) szép fehérre gyógyulnak. Szemölcs, lencse, anyajegy nyomtalanul, fájdalom és vérzés nélkül távolíthatók el. Szőrös arcu nők örökre megszabadulnak bajuktól. Kopaszoló urak gyors segítségét találják. Orvosi ráncos, hevedő arczok üdéségüket, szép-ségtiket visszanyerik. Caunya, makacs bőrbetegségek (pl. bőrvisszkötés, lupus, ekzema, psoriasis stb.) köntöng-fényvel gyógyíthatnak. Gondos, óvatos kezelés. Helytelen arczápolás vagy rosszul választott szépitő-szerek által elrontott és elhanyagolt arczok helyre-hozhatók. Arczáró, arczfürdő, arczmasszázs a legjobb konzerváló szere az arcz szépségének. Hajfestés ártalmatlan (légnemű) szerekkel. Intelligens nők a szépségápolásból (arcz-, kéz- és haj-ápolás) oktatást és bizonyítványt nyerhetnek.

Orvosi Kozmetikai Intézet

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4., I. em.

a hol hozzáértő szakorvos tudományos alapon kezeli az arcz, kéz és haj szépséghibáit. D. e. 9-12-g, d. u. 2-5-g. Levelekre válasz. »Szépséghibák s azok gyógyítása« című tájékoztató füzet postán zárt borítékban 50 fill. bélyegért.

A tudomány-egyetem klinikája gyógyczélokra elfogadta és használja A Kolozsvári (Heinrich J.) Asvány- és Gyógyszappangyár B. T. gyártmányait. Kiváló gyártmányaink: Kénszappan, Kénkátány, Kátány, Borax, Benzoe, Creolin, Lanolin, gyermekszappan a bőr mindennemű rendellenességei ellen a legnagyobb sikerrel használhatóak. Különlegességünk a Szt.-László-szappan az egyedül tényleg desulficiáló és egyttal a legide-á Egyedüli gyártói a szab. Ásvány-, Hygiea-, Irodaszappanoknak, mely festéket, szirt, olajat vagy bármilyen nemű foltot hideg vízben is azonnal eltávolítanak a kézről. — Budapesti vezérképviselő: LISZTER LIPÓT, Budapest, V. kerület, Béla-utca 5. szám.

Kétségtelen, hogy a No. 4711. Eau de Cologne az előkelő világ kedvenc illatszere. Folyton növekvő kelendőse bizonyítja ezen megafolhatatlan tény. Elérhetetlen aromája és kiválóan üdítő hatása folytán ma nélkülözhetetlen lett a művelt emberiség minden körében. — Egyedüli gyártója: Mühlens Nándor, Köln a/R., Glockenstrasse 4711. Az osztrák császár ő felsége és az orosz cár ő felsége udv. szállítója.

5 koronáért keltők 4/4 kgr. (kb. 50 dr.) kevesse megcsúrt fóm. enyhe 10115 pipereszappant. Tízosa, Hiltonty, orzosa, tóbnya, veseda, kizmin, és gyöngyvirágból szépen össze-zevelegatva. A pénz előze-tes megküldése esetén, vagy utántétellel küld. KANN IGNÁCZ Wien, II., Littenbrung, 37.

Ha őszül a haja

ne használjon mást, mint a „STELLA“-HAJVIZET, mert ez nem hajfestő, de oly vegyi összetételű szer, mely a haj eredeti színét adja vissza. Üvege 2 K. ZOLTAN BELA gyógyszerárban, Budapest, V/49, Szabadság-tér, Sétátér-utca sarkán. 10124

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGIOBB NERVEVŐ ÓRAÜZLETE. Alapított 1847. Brausweller János. ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE. Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközölhetnek.

BUDAPESTI GYÁRAK ÉS CZÉGEK.

Fájós lábakra ajánlja készítő Gerő Adolf udvari szállító IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. Specialista anatómikus alapon készült gyermek-czipőkben.

Ujdonság borotvákban! melyek nagy feltűnést keltenek kitűnő minőségük és olcsó áraik folytán. Elismeri és bizonyítja sok számos köszönő-levél is. Minden meg nem felelő ki lesz cserélve és így minden kockázattal ki van zárva és a siker biztos. Tessék egy próbamegrendelést tenni. A borotvák ára: »Angol« borotva darabja 1 frt 20 kr., Transzvali borotva darabja 1 frt 50 kr., »Páratlan« borotva darabja 2 frt 50 kr. — Csinos borotvatartó ingyen. 10045

Megrendelési czim: WINKLER és GRAUER Első magyar »Bur« aczélszaka szétküldési telep Kőbánya 43.

KIRNER JÓZSEF cs. és kir. udv. puszkaműves, az olasz király ő felségének udvari szállítója, BUDAPESTEN raktára: IV., Bécsi-utca 2., gyára: Rózsá-utca 7. Dúsar. ellátott raktár legújabb szerkezetű kettős vadász-fegyverekből, golyógyegek, amerikai Winchester serétes ismétlő fegyverek, forgópisztolyok, szalonfegyverek és pisztolyok, töltények és vadász-szerekből, melyek főságáért kezkesdik. (Alapított 1808. évben.)

KNUTH KÁROLY mérnök és gyáros. 10104 Cs. és kir. fensége József főherczeg udv. szállítója. Gyár és iroda: Budapest, VII. ker., Garay-utca 10. Központi víz-, lég- és gőzfűtések, légszesz- és vízvezetékek, osztorházások, szellőztetések, szivattyúk, vízerőművi emelő-gépek stb. Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Sürgőnczim Cartonage. DAVID KÁROLY ÉS FIA Telefon szám 41-48. doboz-papíráru és szab. fémkapocsgyára Budapest, I., Mészáros-utca 38. 10030

Gyár: Papirtányért, bon-boniert és jardinet-doboz-akat. Sajított kerek doboz-akat, légmentesen elzárható, összehajtható dobozokat pó-lyák, kötőgyapot, stb. csomagolására. Híntődobozok, valamint hasított lemez-csövek teteszi szerinti nagyságban. Társdobozok 1/4 kgr-tól 10 kgr-ig, valamint 6, 10 és 20 filléres tea csomagolásához. Szekrényesipke és köp-ládapapír legújabb szín és kivágásban.

Allandó kiállítás a fenti czikkekből a városligeti iparszarnokban megtekinthető.

WACHTEL ES TARSA fenyképészeti czikkek raktára 10176 BUDAPEST, IV., Eskü-út 6 (Klotild főh. palota). Telefon. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

PARÁDI ÜVEGGYÁR RAKTÁRA GÖRÖG ISTVÁN BUDAPEST N. ker. Kossuth Lajos utca 15. sz. Nagy választék mindenféle üvegekben. Azzali kiözetlek stb.

KODAK AMATEUR-DIJ-VERSENY K 24,000 pénzbeli díjak: Kodak napvilág-fejlesztő-gépen. K 12,000 NC-Film kodak felvételekre K 7,000 KODOID-lemez felvételekre K 4,800 NC-Film-csikokra, fejlesztve a KODAK LIMITED, WIEN, I., Graben 29. Utolsó beküldési határidő 1904. évi június hó 30-án.

TAKARÉKOSKODNI

MAGGI-kittüntetések: 4 nagydíj, 26 aranyérem, 6 díszoklevél, 5 tiszteletdíj. Hatszor versenyen kívül, több között az 1889. és 1900-iki párisi világkiállításokon. (Maggi Gyula bíróját)

ESZMÉNYI KEBEL
Érhető el a **Pilules orientales** által, Ratie gyógyszeráról Párisban, Passage Verdeau 5. az egyedül szer, mely két hónap alatt és a nélkül, hogy az egészénekné artana, az aszsonyi kebel fejlődését, valamint a kebel idomának szilárdaságát biztosítja. Egy üvege ára használatai utasítással együtt 3 forint. Raktár: Török József, Budapest, Király-utca 12. sz. 9791

SERRAVALLO

China-bora vassal.
Erősítő szer gyengék, vérszegények és lábadosók számára. Értégyerjesztő, ideg-erősítő, vérjavító szer.
2000-nél több orvosi vélemény.
Kitűnő íz.
J. Serravallo — Trieste-Barcola.
Kapható a gyógyszerárakban 1/2 literes üvegekben K 2.40 és 1 literes üvegekben K 4.40.

GERMANDRÉE PORHANYÓS ÁLLAPOTBAN és TABLETTÁKBAN
Francia szabadalom. A szépség litka, ideális illattal feltelentül tartós, egészséges és diszkrét. A Germandrée az arcbőrnek egészséges és ide szint ad.
1900 évi Párisi Világkiállítás: ARANYÉREM
MIGNOT-BOUCHER, 49, Rue Vivienne, PARIS.
Kapható Török József gyógyszerárán Budapesten.

Egy háztartási mérleg ingyen!!
Minden olcsó árak mellett küldöm szét tulkalmazott rakományból világhírű kiváló minőségű mérleget általában kedvelt

mexikói ezüstáruimat
és pedig:
6 drb. mek. ezüst asztali kész. 6 * * * evőkanalat
12 * * * kávékanal.
6 * * * kiváló deszerkést.
6 * * * deszerkést.
1 * mek. ez. levesmer. kanál
1 * * * ezüst tejmerítő,
2 * * * elegáns szalon asztali gyertyatartó

46 drb. összesen frt 6.50
Minden megrendelő cseként a katalognak egy szavatosság mellett pontosan működő 1914. évi háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótaillat vállalok. Szállítás a pénz előzetes beküldése esetén vagy után vétel törvény az európai raktárból: K A N N I G N A C Z Bécs II., Lillienbrunn-gasse 17. 10103

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
TE RMÉSZETES SAVANYU-KUT

SCHÖNWALD IMRE arany- és ezüst-ékszer- Pécssett 122.

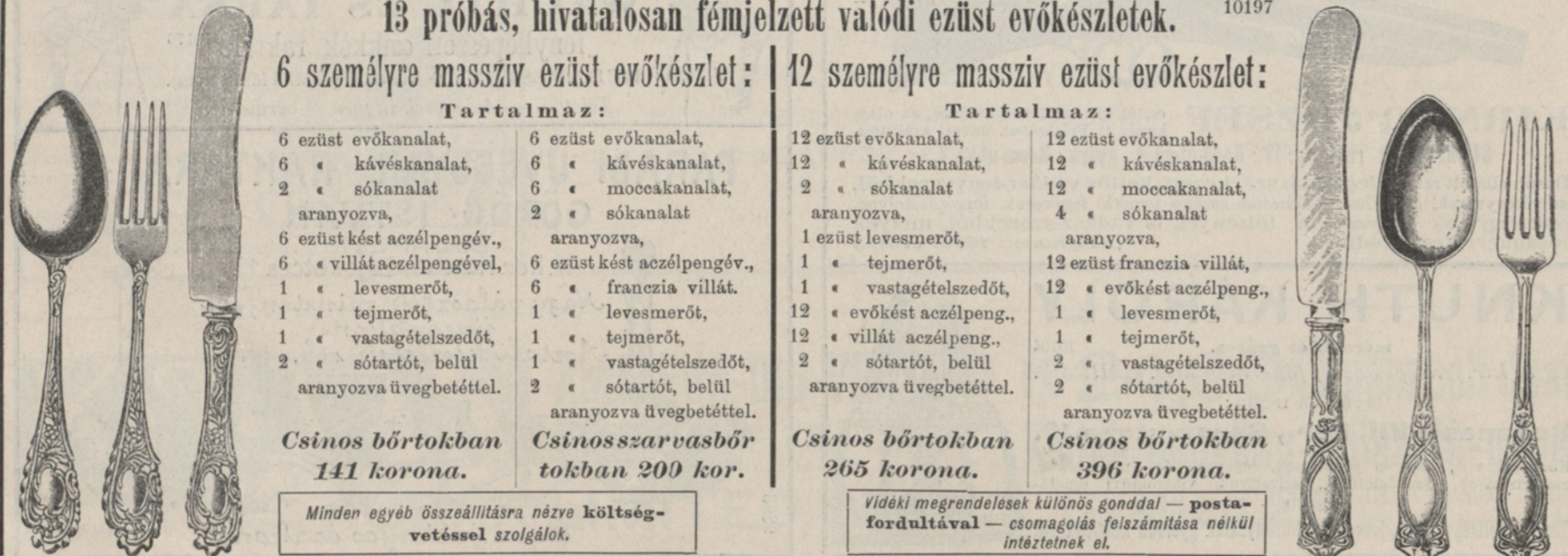
13 próbás, hivatalosan fémjelzett valódi ezüst evőkészletek.

6 személyre masszív ezüst evőkészlet: 10197
Tartalmaz:
6 ezüst evőkanalat,
6 * kávékanalat,
2 * sókanalat
aranyozva,
6 ezüst kést acélpengév.,
6 * villát acélpengével,
1 * levesmerőt,
1 * tejmerőt,
1 * vastagételszedőt,
2 * sőtartót, belül aranyozva üvegbetéttel.

Csinos bőrtokban 141 korona.
Minden egyéb összeállításra nézve költségvetéssel szolgálak.

12 személyre masszív ezüst evőkészlet:
Tartalmaz:
12 ezüst evőkanalat,
12 * kávékanalat,
2 * sókanalat
aranyozva,
1 ezüst levesmerőt,
1 * tejmerőt,
1 * vastagételszedőt,
12 * evőkést acélpeng.,
12 * villát acélpeng.,
2 * sőtartót, belül aranyozva üvegbetéttel.

Csinos bőrtokban 265 korona.
Vidéki megrendelések különös gonddal — postafordultával — csomagolás felszámítása nélkül intézettek el.

Franklin-Társulat nyomdája, Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

lehet a sokszorosan kitüntetett **Maggi-ízestítő** helyes használata mellett. **Néhány csepp** — a tálalásnál hozzátevé — elegendő, hogy ezáltal gyenge leveseknek, mártásoknak, főzelékeknek stb. egy pillanat alatt jó és erőteljes ízt adhassunk. **Üvegekben 50 fillértől kezdve** (utántöltve 40 fillértől kezdve). Kapható minden fűszerkereskedésben, csemegé-üzletben és drogeriában

Az egyedül létező valódi angol **SZÉPÍTŐSZER** a Balassa-féle valódi angol **UGORKATEJ,** mely azonnal eltávolít minden szepőt, májfoltot, pattanást, borjakát (mitesser) stb. s az arcnak friss idéséget, fiatalosgot kölcsönöz. **Egy üveg ára 2 kor.,** ehhez ugorka-szappan 1 kor., pondre 2 kor.

Főszékül: **Balassa Kornél** gyógyszerár. Budapest, Erzsébetfalva. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár Budapesten: Török József gyógyszerárban Király-utca 12 és Andrássy-út 26.

Egy a külföldön nagy arányokban bevezetett, kitűnő ízű, védjegyzett **alkoholmentes ital** magyarországi kizárólagos főkvállalatának megindításához 50,000 korona tőkével **társ. kerestetik.**

Ajánlatok «Nagy jövő» czímen e lap kiadóhivatalához kéretnek.

Évtizedek óta nagy sikerrel használtatik **csúsz és köszvény ellen** a **KRIEGNER-féle REPARATOR**

Törvényesen védve!
A Szt. Rókus-kórházban 136 eset közül 129 esetben teljes gyógyulást eredményezett.

Nagy üveg ára 2 kor. Kis * * * 1 *
Kapható a gyógyszerárakban.

Óvakodjunk az utánzatoktól, csak Krieger-féle fogadjunk el.

Legtökéletesebb arc-tisztító és szépítőszerek!

Hatásuk csodás.

Akácia-crème

Törvényesen védve! Óvakodjunk utánzatoktól!
E világhírű Akácia-arczenőcs nem ártalmas; sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz; minden arcot üdít, frissít és szépít. Igazi urnőknek egyedül kedvelt pipereczkái!

Krieger-féle
Akácia-crème — 2 korona
Akácia-puder — 1 *
Akácia-szappan — 1 *
FŐRAKTÁR: 10168

Vérszegénység, étvágytalanság, sápkór, idegesség gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghatásosabb készítmény a **KRIEGNER-féle Tokaji China Vasbor.**

E nagyon kellemes ízű ital kiváló sajátosságait az orsz. egészségügyi tanács is méltatta s ajánlásra a belügyminisztérium engedélyvel látta el.

Nagy üveg ára 6.— kor. Kis * * * 3.20 *
FŐRAKTÁR: 10168

Magyar Korona-gyógyszertár
Budapest, VIII., Kálvin-tér.
Kapható gyógyszerárakban, de tessék mindig határozottan KRIEGNER-féle-t kéri. Postai szétküldés utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után naponta.

4. SZ. 1904. (51. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ NAGY MIKLÓS. FŐMUNKATÁRS MIKSZÁTH KÁLMÁN. BUDAPEST, JANUÁR 24.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG 4 * egész évre 24 korona. Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG (a Világkrónikával) együtt félévre ... 12 *
POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világkrónikával) egész évre 10 korona (a Világkrónikával) félévre ... 5 *
Külföldi előfizetésekre a postai legmeghatározottabb ártalajj is csatolandó.

BAKSAY SÁNDOR.
SEM AZ ALAK, sem a név nem ismeretlen olvasóink előtt, kiknek most már ötödikben mutatjuk be. Először 1878-ban, lapunk 25 éves jubileumi számában az összeg munkatársak társaságában; 1887-ben, midőn *Gyalog-ösvénye* első kiadása megjelent; és 1891-ben mint a kunszentmiklósi református egyház jubiláns lelkészét. Mindhárom alkalommal mint egyik legrégebb és leghívebb munkatársunkat, kinek géniuszával 30 év alatt számtalanszor találkozott olvasóink elbeszéléseiben s egyéb alkotásaiban, melyek alig néhányat leszámítva, kivétel nélkül a «Vasárnapi Ujság»-ban jelentek meg. Legutóbb pedig múlt évi 20-ik számunkban azon alkalomból közöltük arcképét, midőn őt a Magyar Tud. Akadémia rendes tagjai díszes sorába emelte.

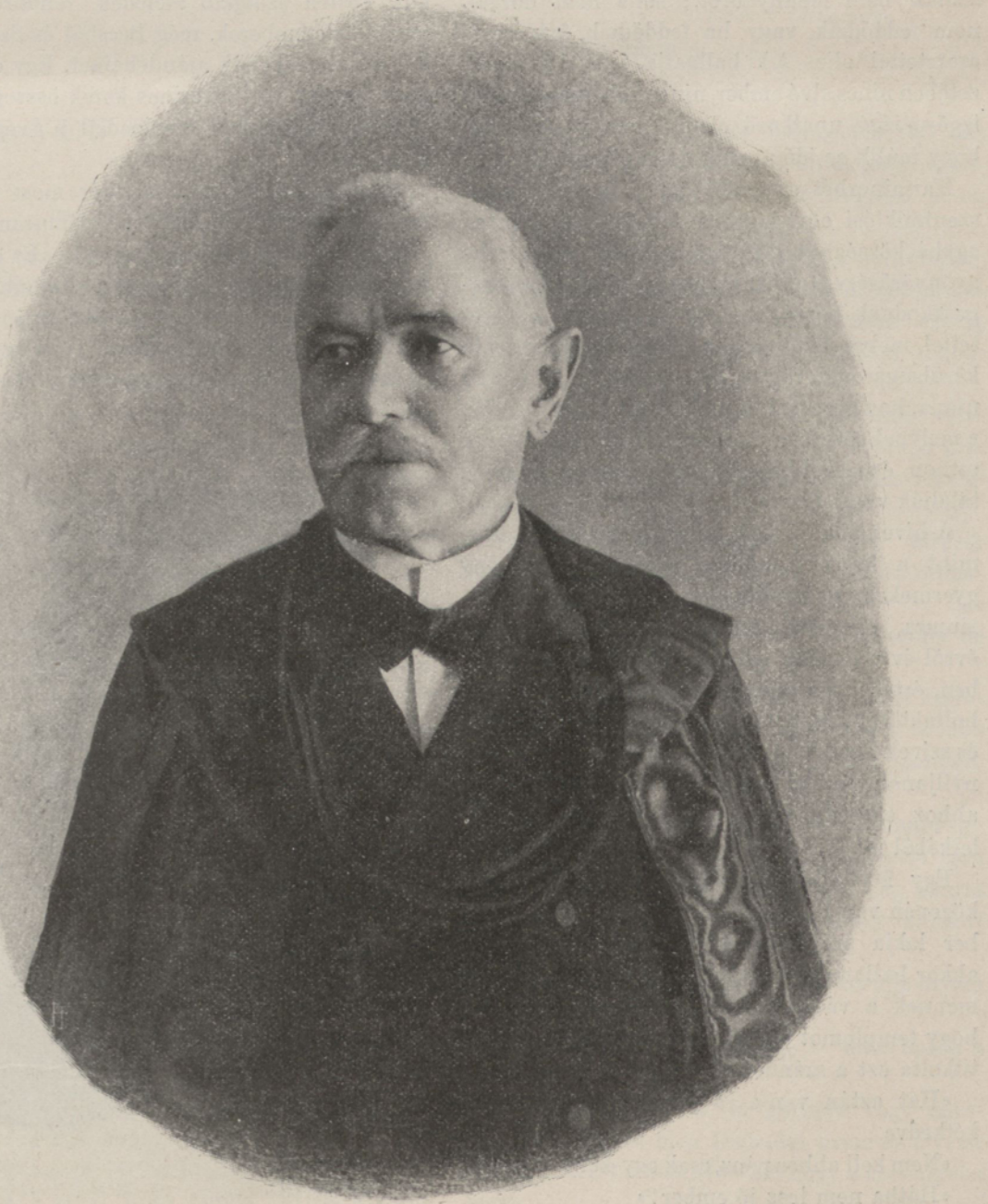
hogy a kálvinista lelkész igazi typusául alig találhatnánk kellőbb alakot akár külsejére, akár szellemi tulajdonságaira nézve, mint az övét. Már csak származásánál fogva is. Sarja egy egészen papi nemzetségnek, mely századok folyamán mintegy 25 papot és néhány tanítót adott a református egyháznak Beregött Gömörig és Zemplén—Abaujtot Somogy—Baranyaig. Ez az ő arisztokráciája, mint mondani szokta, mely-

hez még azt is hozzáteszi, hogy «családja férfi sarjai közül 400 estendőn keresztül (kivéve két Istvánt, t. i. a hejezeit és a rimaszombait) egy sem volt Magyarország határain kívül, anyanyelvén kívül más élő nyelvet egy sem beszélt (ő sem); deakül ellenben mindegyik tudott.»
A származáshoz járult a hivatás. Szerencsésebb szónoki organummal, mint az övé, kevés

Most első sorban a lelképástort mutatjuk be Kunszentmiklós lelkészében, kit a dunamelléki reformált egyházkerület püspökévé választott, a legmagasabb helyre emelvén őt, a melyet református lelkész elérhet.

A választó egyházakra bizonyára hatással volt az irodalmilag országosan ismert név; lehetetlen is, hogy a legmagyarabb egyház közönsége figyelmen kívül hagyja jelöltjeiben vagy választótaiban azokat az érdemeket, melyeket a közművelődés, a szépirodalom vagy a tudományok szolgálatában szereztek: mind a mellett nagy tévedés volna azt hinni, hogy az egyház közönsége ilyen, bármily fényes, de mégis csak világias eredmények által engedné magát vezéreltetni. Akármilyen irodalmi kitűnőség is, a püspökválasztásnál irányadó természetesen mégis csak a lelképástori tulajdonságok harmonikus egysége lehet.

E tulajdonságokat a Múza követelményeivel egyeztetni református papnak nem is nehéz. Híveihez, a társadalomhoz, hazájához való viszonya szabadabb mozgást, bátrabb kifejezést enged meg, sőt biztosít érzései, gondolatai megnyilatkozásának, másfelől «tiszteltes» neve és hivatala kimérik ezen megnyilatkozások illő határát. Így látjuk ezt Szász Károlyban, Szabolcskában, főként Tompában. Így Baksayban is, kiről egykor találóan jegyezte meg Török Kálmán: «hallván a lelkész, azonnal felismerjük benne az író is, és olvasván az író, felismerjük benne a lelkész és pedig a kálvinista lelkész.» És hozzá tehetjük, annyira kálvinista lelkész,

Baksay Sándor, a Duna-melléki ref. egyházkerület új püspöke.